

Dr. Marczell Mihály:

GYERTYASZENTELŐ BOLDOGASSZONY ünnepe (febr.2.)

I. sorozat: vasárnapok, ünnepnapok

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

79. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Előszó.....	5
A/ rész: az ünnep általános jellegét értelmezi	5
a) alcsoport: A Szent Szűz személyiségének, életértékének és hivatásának magyarázata	5
1. beszéd: Az ószövetségi törvény értelme.....	5
2. beszéd: Az elsőszülött kötelessége.....	5
3. beszéd: A szerény áldozat és a „malasztal teljes” áldozó.....	6
Az örök Fény feltűnéséről.....	6
1. beszéd: A szentelt gyertya fellobbanása.....	6
2. beszéd: Az örök Fény.....	6
3. beszéd: Lumen Christi.....	6
4. beszéd: Splendor Mariae – lumen Christi.....	7
5. beszéd: Krisztus – Mária	8
6. beszéd: Isten Fénye – emberek Fénye.....	9
7. beszéd: A Szent Család első útja	9
8. beszéd: Égi szentély – földi szentély.....	10
9. beszéd: A „Gyermek” látása.....	10
10. beszéd: Az örökké lobogó Áldozat	11
11. beszéd: A tűzlobbantók	11
12. beszéd: Kik találnak reá Krisztusra?.....	12
13. beszéd: Kihez szól a Szentlélek?	12
14. beszéd: Nálam az Úr!	13
15. beszéd: Lumen vitae.....	13
16. beszéd: Ember ajándéka – Isten ajándéka	14
17. beszéd: Angelus testamenti.....	14
b) alcsoport: Az áldozatot bemutató Szűzanya	14
1. beszéd: Jézus Anyja	14
2. beszéd: Szűz Anyánk lélekköntöse	16
3. beszéd: Mária és az emberiség.....	17
4. beszéd: Az Isten lelkével járó Édesanya	17
5. beszéd: A jó édesanya életútja	17
6. beszéd: Hová viszik a mi családunk zsengejét?.....	18
7. beszéd: Anya és gyermek	18
c) alcsoport: A helyes és helytelen istentiszteletről.....	18
1. beszéd: Isten jelenléte és az ember képzelete	18
2. beszéd: Kiket kísért meg a babona?	19
3. beszéd: Babonás tisztelet – Isten kísértés	20
4. beszéd: Mi az igazi istentisztelet?.....	20
5. beszéd: Népszokásunk – a szentelt gyertya	20
6. beszéd: Körmenet – szentelt gyertyával.....	21
d) alcsoport: Az ünnep tárgyi szertartásaira való tekintettel még néhány különálló liturgiai kérdés	22
1. beszéd: Gyertyával a kézben	22
2. beszéd: (imádás alapja): A mindeneket teremtő Isten.....	22
3. beszéd: (első oratio): Milyen áldás kísérje a gyertyaszálat?.....	22
4. beszéd: (második oratio): Égi tüzek lobbanó ereje	23
5. beszéd: (harmadik oratio): Az örök égi Fény közelében.....	23
6. beszéd: (negyedik oratio): Mit hozzanak az áldott gyertyák?	23
7. beszéd: (ötödik oratio): Urunk elismerése és fogadása	23
8. beszéd: (körmenet): Az égi tüzek nyomán	24
9. beszéd: (Antifona. Exurge...): Ébredj uram!.....	24
10. beszéd: (Antifona): Porta coeli	24
11. beszéd: Belépünk az Úr házába	25

12. beszéd: Hazafelé gyertyával a kézben.....	25
B/ rész – a/ csoportja: „kis liturgia” szövegeinek magyarázata.....	25
1. (Introitus) beszéd: Hol vesszük az Úr áldását?.....	25
2. (Introitus) beszéd: A szent hegy orma.....	26
3. (Introitus) beszéd: Isten irgalmának szentélye.....	26
1. (Oratio) beszéd: Ahogy az „Egyszülött” jelentkezett.....	26
1. (Graduale) beszéd: A Kisdéd az öreg karján.....	27
2. (Graduale) beszéd: A Kisdéd az öreget irányítja.....	27
1. (Tractus) beszéd: Várás, látás, birtoklás és elbocsátás.....	28
1. (Offertorium) beszéd: Az isteni ajkak mézédese dala.....	28
2. (Offertorium) beszéd: Örökké daloló marad az ajkad.....	29
1. (Secreta) beszéd: A Szent Szűz közbenjár.....	29
2. (Secreta) beszéd: Az áldozatom oltárra fektetése.....	29
1. (Communio) beszéd: Mi a földi életünk boldogsága?.....	30
2. (Communio) beszéd: Mi az örök életünk boldogsága?.....	30
1. (Postcommunio) beszéd: Égi életutunk.....	30
B/ rész –b/ csoportja: az Evangélium szövegéhez fűződő beszédek.....	31
Különálló beszédek.....	31
1. beszéd: A Szűz Anya útja.....	31
2. beszéd: Az ajándékot hozó Szűzanya.....	31
3. beszéd: A templom lakói.....	32
4. beszéd: Az igaz Simeon.....	32
5. beszéd: Mit várnak a Simeonok?.....	33
6. beszéd: Ki szól a várakozóhoz?.....	33
7. beszéd: Kiknek vágyai teljesülnek?.....	34
8. beszéd: A Jézust látók.....	34
9. beszéd: Az isteni Gyermek – az emberek élén.....	35
10. beszéd: Mikor távozhat boldogan a földről az ember?.....	35
11. beszéd: Lumen ad revelationem.....	35
12. beszéd: A népek örök Fénye.....	36
Beszédláncok.....	36
I. beszédlánc címe: Az engedelmes Asszony.....	36
1. beszéd: Az Isten parancsaira felfigyelő.....	36
2. beszéd: Nagyban áldozatos.....	36
3. beszéd: Kicsiségben is hódolatos.....	36
4. beszéd: Az Isten tervezte „áldozatos Asszony”.....	37
II. beszédlánc címe: Áldozat – életáldozat.....	37
1. beszéd: A hivatást vállalók.....	37
2. beszéd: Módot is vállalok.....	37
3. beszéd: Mindent teljesítek.....	37
4. beszéd: Legszentebbet is áldozatul hozom.....	37
III. beszédlánc címe: Az agg Simeon lelkének hordozói.....	37
1. beszéd: Kielégül-e a „mai ember”?.....	37
2. beszéd: Miért dolgozik a „mai ember”?.....	38
3. beszéd: Mit akar a „mai ember”?.....	38
4. beszéd: Mikor elégülne ki a „mai ember”?.....	38
IV. beszédlánc címe: Lélekasztalunk terítéke.....	38
1. beszéd: A föld asztalának letelepültjei.....	38
2. beszéd: A tudás, művészet asztalának lakmározói.....	38
3. beszéd: Krisztus földön terített „szent asztalának” élvezői.....	38
4. beszéd: Az örök asztal örök vendégei.....	39
V. beszédlánc címe: Az Ószövetség élettörvénye.....	39
VI. beszédlánc címe: Lumen Christi.....	39
B/ rész – c/ csoportja: a Szentlecke szövegéhez kapcsolódó beszédek.....	39
Különálló beszédek.....	39

1. beszéd: Dominator Domine	39
2. beszéd: Angelus testamenti	40
3. beszéd: A lélektűzet lobbantó	41
4. beszéd: Az életaranyat kiválasztotta	41
5. beszéd: Az áldozatok elfogadása	41
Beszédláncok	42
I. beszédlánc címe: Az Úr útjának – előkészítője	42
1. beszéd: Nem Keresztelő Szt. János, hanem a Keresztelő Jézus	42
2. beszéd: Nem Jordán vizének erejével, hanem Szent Vérének csordulásával	42
3. beszéd: Nemcsak egyetemesen, hanem egyes lelkekben	42
4. beszéd: Nem jelképes találkozásra, hanem valóságos egyesülésre	42
II. beszédlánc címe: Az Úr földi életállomásai	43
1. beszéd: Az Istenanya szentélye	43
2. beszéd: Az igaz Isten templomszentélye	43
3. beszéd: A zsinagógák szent helyei	43
4. beszéd: Az örök Áldozat a Kereszt oltárán	43
III. beszédlánc címe: Krisztus megjelenésének nagyszerűsége	43
1. beszéd: A Teremtő Atya ereje	43
2. beszéd: A törvényt hozó Isten fénye	43
3. beszéd: Az Isten Fiának földi megjelenése	44
4. beszéd: Az Isten Fiának ítéletet mondó megjelenése	44
IV. beszédlánc címe: Krisztus megjelenésének egyszerűsége	44
1. beszéd: Emberhez – emberi módon	44
2. beszéd: Emberhez – a születés útján	44
3. beszéd: Emberhez – emberi élet útján	44
4. beszéd: Emberhez – szenvedéses halála útján	45
V. beszédlánc címe: Az Úr érkezése előhírnökeinek beszéde	45
1. beszéd: A nagy „előhírnökök”	45
2. beszéd: A templom titkos Ura	45
3. beszéd: A templom „bölcse”	45
4. beszéd: A templom „megtisztítója”	45
5. beszéd: Az Isten nagy templomának illatos áldozata	45

Előszó

Gyertyaszentelő Boldogasszony (február 2.) ünnepének beszédtelei a következő gondolatok körül mozoghatnak – a szokásos alapbeosztás szerint: **A/ rész: az ünnep jellege és történelmi gyökere:** a tisztulási áldozat bemutatása. Ős zsidó törvény betöltése, amely az áldozatosság és hálaadás kifejezése. Egyébként az első fiúszülött kiváltása is a törvény rendelkezése alól is szertartásukhoz tartozik (minden elsőszülött fiúgyermek a papi rendhez tartozott volna kiváltás nélkül). – Itt tehát bőséges anyag kínálkozik a **törvény hűségese** címmel, továbbá a „**kiváltás**” fényéről. De természetesen szélesen fogható a lélek kiválósága és alázatossága is. – Ugyanide kapcsolható az az egyházi szokás is, amely a gyertyaszenteléssel kíséri a mai ünnepet. Így azután szép terület kínálkozik a „szentelt gyertya” őrizésének szokásairól, és lehetőség adódik az esetleges babonák elleni felszólalásra. Itt-ott komolyan szót kell emelnünk ellene! Az igazi vallásosság messze esik ezektől! – **A B/ rész – a/ csoportja azután a „kis liturgia”** magyarázatát adja. – Majd a **B/ rész – b/ csoportja az Evangélium szövegére** építve lehet a Szent Szűz hódolatos lelkének, a kis Jézusért való áldozatbemutatásának, Simeon szerepének és jövendölésének, valamint Krisztusnak, az élet Fényének ismertetése. – Végül a **B/ rész – c/ csoportjában a Szentlecke** szövegét magyarázhatjuk Malakiás jövendölése alapján, és így a Messiás eljövételének ígérését, majd az ígélet teljesülésének lélekkihatását érinthetnők. – Tehát bő alkalom kínálkozik igen komoly és mély tartalmú beszédek kidolgozására és előadására.

* * *

A/ rész: az ünnep általános jellegét értelmezi

Világos megértés céljából ezt is három alcsoportba osztjuk, mégpedig a következőképpen: a/ alatt magának a „Gyertyaszentelő Boldogasszony” ünnepének gondolataihoz fűzünk beszédvázlatokat. Ezeket némi rendszerességgel úgy akarjuk egymásutánba fenni, hogy először az Ószövetség kérdését érintjük, másodsorban az isteni Fény fellobbanását említjük, azután az isteni Fény (Krisztus) és az emberiség legfényesebbje, a Szeplőtelen Szűzanya életközösségét tárgyaljuk. Végül az áldozatot bemutató Szűzanya alakját állítjuk magunk elé. – A b/ alatti alcsoportban mintegy záradékol az igazi – és a helytelen – istentisztelet kérdését fogjuk érinteni, áttérve egyes népszokásokra is. A c/ alatti alcsoportban meg a „gyertyaszentelés” szertartásának tárgyi és imaszövegeinek magyarázatai következnek. Ezeket pedig azért közöljük, hogy segítséget kínáljunk azoknak a bölcs testvéreknek, akik nagy súlyt helyeznek az ősi szertartások magyarázatára és ennek könnyítésével akarnak a lelkek világához férközni. – Lássuk ezeket sorjában.

a) alcsoport: A Szent Szűz személyiségének, életértékének és hivatásának magyarázata

De ennek előfutamaként néhány igen rövid felvázolást állítunk az élre, amely a mai ünnep liturgiájának alapjaira utal és így az „elsőszülöttet” érintő zsidó törvényt akarja bemutatni. Aki tehát esetleg arról akarna szólni, hogy miért mutatja be a Szent Szűz az áldozatát, az reátérhet ezekre a kérdésekre is. – A rövid beszédek vázlata ilyen lehetne:...

1. beszéd: Az ószövetségi törvény értelme

Bev.: Az elsőszülött fiút a törvény kötötte. Miben?

1. Hódolatos tiszteletet kíván az Úr szolgájától.

2. Hogy fiává tegye a teljesülés szent pillanatában.

Bef.: Így: Istené lett!

2. beszéd: Az elsőszülött kötelessége

Bev.: Az „első” mindenben Istené!

1. Ő az Úr szolgája.

2. Az Egyetlen Szülött – az Úr Egyszülöttje.

Bef.: Jézus teljesen az Atyáé!

3. beszéd: A szerény áldozat és a „malaszttal teljes” áldozó

Bev.: Kik vannak az oltár előtt?

1. A föld igénytelen gerlicéje az áldozat.
2. Az Úr kiválasztott hófehére az áldozó.

Bef.: Ilyen áldozat kedves Isten előtt.

*

Az örök Fény feltűnéséről

Itt is előkészítésként két rövid vázlatot adunk, de utóbb a tárgyi részben részletesen fejtegetjük tételeinket.

1. beszéd: A szentelt gyertya fellobbanása

Bev.: Mire való a „szentelt gyertya”?

1. Fényt vet a földi utakra.
2. Sugárkévét szór az örök ösvényekre.

Bef.: Ezért kegyeletes szentelmény a hívő életében.

2. beszéd: Az örök Fény

Bev.: De él-e az örök Fény?

1. Mesterünk a Fény.
2. Mi vagyunk a nyomán járók.

Bef.: Krisztus a Fényünk, mi a nyomán járunk!

3. beszéd: Lumen Christi

(Dogmatikus beszéd: Krisztus a fény forrása)

Bev.: Az égbolt csodáit vizsgáló tudósok megállapították, hogy a nap fényt lövellő égitest, a hold pedig a kölcsönzött fény visszaverője. – Ez a gyönyörű természeti törvény kap valóságos értéket a lelkek világában, sőt a természetfeletti életben is. A világ létében és hivatásában Istentől, a természetfeletti rend a szerető Atyától való, az egész természet csak hordozó. – És a megváltás rendjében? Ugyanez az igazság! Minden Krisztus – és Tőle veszi fényét az Édesanya.

1. Üdvösségünk egyetlen értéke Krisztus kegyelme.

Az Írás így nyilatkozik: „Minden ő általa lett, és nélküle semmi sem lett, ami lett” (Jn 1,3). Az Ő ereje nélkül nincs semmi, ami van. Létesülhet-e vagy fennmaradhat-e valami Ő nélküle? Ő a lét alapja, fenntartója és célja. Így kerül az élet Alfajaként a kezdet élére. „In principio...” (1Móz. 1,1).

a) Az erkölcsi rend belső tényezője: az örök törvény, amely a természetjogban nyer kifejezést. Parancsoló hatalom reánk nézve. Ősi valóság Istent tekintve. Azt is mondhatnók: Isten a rendelkező, és – a tudást hordozó világban – az ember a végrehajtó.

b) És a természetfeletti, a kegyelmi világban? Ki az igazi mérvadó? A felelet egyszerűen ez: Krisztus! Az a Krisztus, Aki az Isten Egyszülöttje, Aki az Ósevangélium szerint az emberiség Megváltója. Küldetése kegyelemszerzés és kegyelemadás. Szt. Pál állandóan hangoztatja: „Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt” (1Kor. 15,10). Aki ebben a kegyelmen részesedve az isteni kegyelmet felhasználja, az érezni fogja, hogy a fény, a megvilágosodás, az átnemesedés az isteni természetben való részesedés Istentől, az élet kifinomodása után – emberi szabad munka útján – embertől származik. De ez mindig azt akarja hirdetni, csakis Krisztus kegyelme az emberi megszentelt élet alapja. – Ezt a fenséges igazságot még az élet természetes síkját vizsgálók is megállapítják mondván: „Krisztus nélkül nincs és nem is lehetséges tiszta élet” (Kiss Ferenc dr. prot. professzor). Akik pedig figyelik az Istent keresők életét, azok is rádöbbennek arra, hogy csakis Isten

kegyelme az élet igazi alapja.

2. Ebben a fényözönben csillan a Szűz Anya személye.

Miért állítjuk ezt a második tételt? Egyszerűen azért, mert Mária élete nem tekinthető Krisztustól elszigetelten. Ha megpróbálnánk és a valóság is ezt igazolná, akkor Mária, Éva leánya az angyaloknál kisebb teremtmény és az emberek egyetemes sorsának egy hordozója volna.

a) Valami egyetemes kapcsolata van velünk. Ő is ember. De isteni kiválasztása közvetlen kapcsolatba hozza Krisztussal, és így a kivételes kegyelem teljességének hordozója. „Gratia plena” – mert Krisztus Anyja; Krisztus Anyja, Istennek Anyja és így a közvetlen életkapcsolat csodája. Végül is a teljes kegyelem hordozója. Mária személyének magasra emelését nem adja a család. Dávid törzse nemesség tényezője, de csak emberi vonatkozásban. Így tán bolygó is lehetne, amely fényét a hasonló állócsillagtól vette.

b) De Mária a Fény, a Messiás, a Krisztus Anyja és így: „amicta sole”. Természetesen ő Krisztus fényébe öltözött személy, akit az Isten örök terve vont abba a kegyelmi fénybe, amely az időben élő Krisztusból verődik Édesanyjára. – Azért is mondja Mária: „Íme az Úr szolgáló leánya...” (Lk 1,38). Mert csak azt fogadja, teljesíti, éli, ami Isten kegyelméből osztályrésze. Ez az osztályrészesség pedig mind–mind Krisztus érdemének előre vetítése, és így Mária, égi Anyánk földi élete és égi dicsősége a Messiás Krisztus fényözönében való mozgás, bontakozás és célbafutás.

Bef.: Milyen a Szűzanya lélekképe? Legjobb hasonlat: olyan, mint Fiáé! A Messiás arca verődik ki Mária arcán. Sugárvetést kap a Messiástól. – Természetes, hogy ennek a teljes kialakulása Mária egyénien vállalt munkáján keresztül történik. Ebben a szent kapcsolatban nincs fotografáló gép technikájáról szó. Nem vetítették át az arc, hanem a kegyelem teljessége birtokában kialakulnak a krisztusi vonások. – Krisztus Máriától, és Mária Krisztusból!

4. beszéd: Splendor Mariae – lumen Christi

(Dogmatikus beszéd: Krisztus a fény vetítője)

Bev.: Ma gyertyát szentel az Egyház és fénybe lobbantja a finom viaszszálat, hogy mindnyájunk figyelmét arra hívja fel: Urunk és Megváltónk életének fényárában úszunk! Az Ószövetség – a várakozás ködös ideje, az Újszövetség – a beteljesülésben drága fényözönünk. De ki a központ? A mi Urunk Jézus Krisztus! – Mikor a mai Evangélium szerint a Szent Szűz áldozat bemutatásra a templomba siet és a többi testvérember mintájára az ég Ura előtt alázkodik, felmerül a kérdés: beletartozik-e ő is a Krisztus kegyelmét vevő és Belőle élő emberek egyetemébe?

1. Már az előrerendelésben Krisztus a döntő.

Az Írás szavai és az Egyház tanítása szerint az emberi természet alkalmas arra, hogy az Isten ajándékát a természetfeletti kegyelmi erővel befogadja. Jól meg kell jegyeznünk ezt a tanítást: a kegyelem nem rontja le, hanem megnemesíti a természetet.

a) Az Isten világtervében az az elv érvényesül akkor, amikor – angyalok helyett – Ádám sarjából sarjasztja ki a megváltás nagy művét. Már az Ósevangélium szava mondja: Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé; Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15). Minden elevenen jelzi: Isten előrerendelő tervében helyet talál a Szeretet diadala, a Megváltó személye, Akinek emberi életével áldott forrás az áldott anyai méh... De figyeljük csak meg: azért mert „áldott a te méhednek gyümölcse: Jézus”, ne felejtjük el a csodát tévő Mestert körülvevő tömegből felkiáltó asszonyt, aki így szól: „Boldog a méh, mely téged hordozott és az emlő, melyet szoptál” (Lk 11,27). Ez is azt mutatja: a földre szállt és a földön járó Messiás visszasugározza isteni személyisége révén Édesanyjára a legnagyobb méltóság kegyelmi fényét.

b) A Messiás lényegét Szt. Pál így fejezi ki – emberekhez való viszonylatban –: „Ádám, az első ember élő lényé lett”, az utolsó Ádám pedig éltető lélekké” (1Kor. 15,45). – Azt pedig folytatatólagosan ide kell fűznünk: honnan az éltető lélek – emberi eredete? A felelet ez: az Isten választotta éltető Évától. Így ő kivételes helyet nyer az üdvösség történetében és teljesen megemelt kegyelmi malasztot, lélekközösséget az üdvösség Véghezvivőjétől. – Az idő előtti előrerendelésben a jövődő Messiás pedig az Édesanya megemelője és magasztosítója.

2. Egész időbeli életében Krisztus a fényözönt ömleszti.

De ami valóság az idők előtti isteni előrerendelésben, az állandó valóság az időben pergő életszakaszban.

a) A Szűz Anya élete zárt. A gyermekkorban egy pillanatra felfedett – az Úr angyalának üzenetho-

zó pillanatában, a családi szentélybe húzódó – Názáretben, a népek előtt fel-felcsillanó Kánától kezdve, a keresztúton és a Kereszt tövében, végül a „Pieta” után a Szentlélek vétel csodájában mutatja egybeforradását az Úr Egyházával. Születését nem revelálja az Isten, csak felnövekedett korban jelenti meg fogantatását előző isteni előrendelésének nagy méltóságát az angyal.

b) De kíséri-e ezt az életet az Isten különös kegye? Az Írás maga mondja, hogy Egyiptomba menekülése után hazaérkezve, 12 éves koráig csend van. De akkor megjegyzi: „Anyja szívébe véste ezeket a dolgokat. Jézus pedig növekedett bölcsességben, korban és kedvességben Isten és ember előtt” (Lk 2,52). Tehát az Úrral élt... Ez azt jelenti, hogy az édesanya szíve alól érkezve sarjadt ki „Júda vesszeje”, de az Istenség örök Szőlőtökéjéhez tapadt, Belőle élt és egész életén Vele bontakozott a kegyelmek Anyja.

c) Honnét vette volna azt a nagy szeretetet, amelyet a bukott emberiség felé fordult részvétben mutat? Honnét kapta volna a feléje áramló nagy tiszteletet és szeretetet? Honnét vette volna a keresztúthoz szükséges lelkierőt?... Mindezt a kegyelemnek bőségét ráömlesztő Krisztustól... Ő szülte Krisztust, de Krisztus telítette kegyelmének teljességével Máriát.

Bef.: Megáldott gyertyákkal körmenetet tartottunk. Mindnyájan kézben tartjuk a Krisztust jelképező égő gyertyákat. Fényében fürdünk, sőt halálos ágyunkon kezünkbe fogva az örök élet fényözönéért imádkozunk. – Ennek a szent tűznek a fellobbantója a Szűz Anya karácsonyi éjszakája, de ennek az örök Fénynek tengernyi kiáradása felfogója, élvezője és boldog birtokosa a földön és az örök életben az üdvözültek egyeteme.

5. beszéd: Krisztus – Mária

(Dogmatikus beszéd: Istenfia – Mária Fia)

Bev.: Mária és a gyermek olyan kapcsolatot mutat ma, aminő jelentkezett a betlehemi éjszakán. Akkor együtt, a természet törvénye értelmében jelentkezik az emberek előtt, most pedig – a mózesi törvény szerint – az Istenatya szent színe előtt. Ott az Édesanya ölen pihen a Gyermeke, – itt az Édesanya karján emelkedik égi Atyjához az újszülött Gyermeke. – Az embercsaládok legnagyobb öröme és fénye a gyermek. Tegyük ma kérdéssé Krisztus és Mária kapcsolatát az isteni kinyilatkoztatás fénye mellett.

1. Krisztus Urunk fénye – Máriának.

A család fénye a gyermek. Az anya éke az Úr küldötte követ. Ez az egyetemes tétel a szó legigazibb értelmében, de különleges, egyedülálló kiemeltséggel áll Máriára.

a) Jézus az Evangéliumok szerint Máriától születik. Valójában annyit jelent: „... Megszülte elsőszülött fiát, pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem kaptak helyet a szálláson” (Lk 2,7). – A Mester születése tehát olyan anyaságot tételez fel, amely – testi értelemben – testet és vért adott szűzi életéből. – De jól tudjuk azt, hogy Jézus fogantatása a Szentlélek műve, tudjuk azt is, hogy a Mester Isten Fia és így kettős természetnek – az emberinek és isteninek – egy személyben való egyesülése. „Emberi személyiséggel Krisztus nem rendelkezett földi létének egyetlen pillanatában sem” (Horváth S.). Születése kettősnek mondható. Amennyiben ez a természeti származást jelenti, isteni természete szerint az Atyától öröktől fogva születik, emberi természete szerint pedig meghatározott időben Szűz Máriától ered. „Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige” (Jn 1,1). „... nem ismerte meg, míg az világra nem hozta (elsőszülött) fiát, akit Jézusnak nevezett” (Mt 1,25). – Így jelenik meg az Istenember, ki Istenfia és Emberfia. Mária tehát Krisztus Anyja és az Isten Anyja.

b) De lehet-e ennél nagyobb fényt kapni, mint ezt az elnevezést? Lehet-e a földön nagyobb dicsőség, mint az a fönséges tudat, amely átlép minden emberi mértéket?... Mi hódolatos szeretettel állunk a Szent Szűz előtt és a tisztelet felsőbb fokával (hyperdulia) tiszteljük. De azt sohase felejtsük, hogy magasztos személyiségének járó hódolat mellett hirdessük, hogy mindennek alapja, őserije Krisztusból áramlik Édesanyjára. Mária, Jesse virága, Dávid törzsének lilioma, az Énekek Énekének áldott jegyese. Az ég lilioma... a föld dísze... De mindezt Krisztus adja Édesanyjának.

2. Mária pedig dicsősége – Krisztusnak.

„Az Ige testté lett és közöttünk lakott” (Jn 1,14). Ez az Írás első jelzése, amely az Ige földi megjelenését jelzi. De az isteni Gondviselés olyan előrendelést ad, amelyben embert választ eszközül a földi szállás csodájában.

a) De ki ez az Édesanya? Nem a természetes személyisége a fontos, hanem az egyéni kiválasztás alapján való kegyelemmel teljes személyisége. A szeplőtelenül fogantatott Szűz... A szűzen szülő

Szűz... „...A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35). „Mária erre így szólt: „Az Úr szolgáló leánya vagyok, történjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38). – Az Ádám nemzedékében él, de Ádám bűnétől mentes Virág... „...Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál.)” (Lk 1,28). – A szenvedést előre látó Anya. Simeon próféta szavai: „s a te lelkedet is tör járja át – hogy így megnyilvánuljon sok szív érzése” (Lk 2,35). – A Kereszt lábánál lelkét törrel átjáró Anya (Pieta!)...

b) Ez az élet pedig az emberi természetet is hordozó Mesternek földi dicsősége és öröme. A Mester személyiségében az örök Ige, az Isten Egyszülöttje nem kaphat semmit az Édesanyától. Csak ő vesz mindent a Fiától. De az ember Krisztus (természetben!) földi vonatkozásban sokat kap az Édesanyától... De természetes: nem lesz több a Mester az Édesanya élete sugározta fénycsóvától. Ő a földre szállt Ige, az Isten Egyszülöttje. De igenis fényárban úszik a malaszttal teljes, és ez a fény, ez a kölcsönzött és kapott fényözön visszasugárzik az ősi Fényre, az ő drága életének gyümölcsére, Jézus Krisztusra.

Bef.: Talán ez a hasonlat foghatja egybe Krisztus és Mária viszonyát: az egyszerű szentelt gyertyaszál. Ha ez fellobban és fényt lövell, akkor kontúrban kibontakozik az emberek előtt a bevilágítottak együttese. – Krisztus az örök Fény, és Mária fénybeborul. De az Isten örök Fényének csodavilágában élő kiválasztott Virágszál.

6. beszéd: Isten Fénye – emberek Fénye

(Dogmatikus beszéd: Krisztus és a Szent Szűz személye)

Bev.: Amikor az ember a kis Jézust a Szűz Anyával látja, mindig az a gondolat tódul az ember lélekszentélyébe: íme, az Isten Fénye, a Mester; és az emberek kiemelt fényessége, a Szeplőtelen Szűz Anya. – Hogyan értelmezi a Mester személyét és a Szent Szűz személyét az Egyház élő tanítása?

1. Krisztus Isten Egyszülöttje: isteni Személy.

a) Születése öröktől fogva való.
b) Megtestesülése időben valósuló.
c) Istensége az emberi természet teljességét is magában hordozó. Így tehát Krisztus: az Isten Fénye.

2. A Szent Szűz az Atya teremtménye és: kiemelt emberszemély.

a) Isten előregondoltja.
b) A családi élet szent szülöttje.
c) Az emberi élet szolgálója.
d) Az éleltszolgálat példaadásában az emberiség fényessége.

Bef.: De kicsoda a Fény? Krisztus, az Istenember, Akitől mindent vett az előregondolt, kiválasztott, kiemelt Istenanya Mária. Ő tehát felénk is közvetítője az égi kegyelemnek.

7. beszéd: A Szent Család első útja

(Erkölcsi beszéd: A Szent Család földi útja)

Bev.: Isten terve szerint életutat jár az ember. A Szent Család is életzarándok és életútjának, nagy célpontjainak megfelelően – a kis Jézus gyermek korában – két utat jár. – Milyenek ezek és hogyan peregnék alá?

1. Szent együttesben – Betlehem felé.

Az Augusztus császár féle összeírás – Betlehem felé indítja Dávid népét.

a. Együtt megy a Szent Szűz és szent József. Zarándokok serege között járnak.
b. De velük az élet egyetlen kincse, az isteni Üdvözítő. Az isteni Titkot azonban csendben hordozák. – A császári parancs egyetemes, és a Szent Családot Mikeás próféta szövege szerint Betlehembe rendeli. „De te, Efráta Betlehemje kicsiny vagy ugyan Júda ezrei között; mégis belőled származik majd nekem Izrael jövődő uralkodója, aki kezdettől fogva, az örökkévalóság napjaitól fogva származott” (Mik. 5,2).

2. Szent együttesben – a templom szentélye felé.

A második út – a templom felé viszi a Szent Családot. Itt is rendelet intézkedik.

a) A zsidó nép rituális törvénye. Az elsőszülött fiúgyermek az Isten „tulajdona”. – A Szent Család itt is hódolatos.

b) A bemutatásnál azonban megszólal a próféta is. Fellebbenti Jézus személyiségét záró fátylat. Simeon Istent áldó szavai: „Bocsásd el most szolgálodat, Uram, szavaid szerint békességben, hiszen már látták szemeim az üdvösséget, melyet minden nép számára rendeltél: világosságul a pogányok megvilágítására és dicsőségére népednek, Izraelnek” (Lk 2,29–32). – De előre jelzi a Szűz Anya nagy fájaldalmát: „s a te lelkedet is tör járja át...” (Lk 2,35).

Bef.: És a második útról való hazatérés?... Ők lelkükben őrizték az első út előzményének és történetének adatait, most pedig új ígérettel gazdagodva térnek haza.

8. beszéd: Égi szentély – földi szentély (Erkölcsei beszéd: Az Üdvözítő otthona)

Bev.: Betlehem Kisdede – a föld „embere”. De jelentkezésének körülményei egyéniségének, kiemeltségének hírnökei. A csengő hangok ezt zengik: egekből jött földi áldozat bemutatással egekbe emelni.

1. Szeretet áldozatát hozta.

A Messiás örök otthona szerepel igen gyakran az Írás szövegeiben.

- a) Isten ígéri, hogy küldeni fogja.
- b) Próféta hirdeti, hogy Isten Fia.
- c) Apostol tanítja, hogy az egek Ura. „Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige” (Jn 1,1).

Világos tehát, hogy küldetésének isteni volta az emberélet megemelésének szolgálata.

2. Itten az áldozat bemutatója.

A Messiás hivatását részletezi is az Egyház tanítása.

- a) Isten küldi – Megváltónak. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).
- b) A keresztet vállalva léssen a mi Megváltónk. „Feláldoztatott, mert ő maga akarta...” (Iz. 53,7).

Bef.: És ez a Messiás a betlehemi Kisded? Igen! A Szentlélek erejében fogantan a Szűz Anya életén át emberré léve – az Istenatya Egyszülöttjeként lép a földre.

9. beszéd: A „Gyermek” látása (Dogmatikus beszéd: Amit a Gyermek látott)

Bev.: A betlehemi Kisded szeme a közvetlen világra feszül, de Személye a világmindenségnek a hordozója. – Hogyan tekint Ő a nagy világba?

1. A metafizikából látja a valóságokat.

Ennek megértését egy egybevetés adja.

- a) Hogyan lát az ember? Felületben, horizontban, mélységben és magassági törtetésben. A lényeg ez: ő, a „kis én” – a kiinduló, és ő, a „kis én” – a Végtelenbe törő...

b) Hogyan lát a Gyermek Jézus? Belső valóságban, az időtől és tértől függetlenül és a szellemi rezgések háttérének birtoklásában. Hozzá tehát nem jutnak a benyomások, hanem gyökérzetben minden belőle indul, hozzá csak visszafutnak a hatások. Ebből azután mi következik? Az a tény, hogy Jézus isteni Személye folytán a metafizikai világból tekint véges történések forratagába. És gyakorlatban mi a következtetés? Jézus mindent tud, lát, ítél, mert Róla ez az igazság: „Nem hiszed, hogy én az Atyában vagyok és az Atya énbennem? A tanítást, amit hirdetek nektek, nem magamtól mondom, és a tetteket is Atyám cselekszi, aki bennem van” (Jn 14,10). Ha mármost ezt a kinyilatkoztatott szöveget emberi nyelvre fordítom, akkor ez a tétel ugrik elé: Jézus Krisztus személyisége: Istené, és így tevékenységének alanya az Isten.

2. Végtelen Szeretéből ítéli az életfolyamatot.

Miképpen ítél az Úr Jézus a világ felé fordulva? A felelet ez: lényege szerint. Mivel pedig Isten lényege: a Szeretet, azért ebből indul ki minden cselekedet. „Szeretet az Isten: aki szeretetben él, Istenben él, és Isten öbenne” (1Jn. 4,16).

- a) Szeretéből jön a földre. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

b) Szeretéből lesz Áldozat. „Feláldoztatott, mert ő maga akarta” (Iz. 53,7).

- c) Szeretéből Üdvözítőnk. „Ezért is üdvözítheti mindörökké azokat, akik általa járulnak Isten elé,

mert mindenkor él, hogy közbenjárjon értünk” (Zsid. 7,25).

Bef.: Jézus személyében Isten, és így ítéletében: a Szeretetet.

10. beszéd: Az örökké lobogó Áldozat (Dogmatikus beszéd: Az örök Áldozat)

Bev.: A Gyermekek Jézusra feszül a tekintetünk, és az arcán kiverődő vonások fátyolként pihennek igazi személyiségén. – De mit takar hivatás szempontjából ez a fátyol?

1. A Megváltó áldozatvállaló szeretetét.

Az élet újszülöttjei élethivatással és lélektalentumokkal köszöntenek be. Mind a kettő – zárt világ. Jézus Krisztus beköszöntése is ilyen.

a) Hivatásának csak vonala ismeretes előttünk (Messiás!). De valósága ismeretes – Jézus előtt.

b) Személyisége csak ködösen villanó előttünk (a Szent Szűznek és szent Józsefnek lelke előtt tisztább a kép!)... De Jézus teljes önbírában érti a valóságot. És mindez mit tár elénk? Jézus készsége szeretetét – a hivatás áldozatos vállalására.

2. A megváltás megvalósuló áldozatát.

De a megváltás módja ugyancsak függönnyel zárt világ – az ember előtt. De valóságos életprogram és előre vállalt esemény – Jézus életében.

a) Mit sejtett az ember? A próféták szerint szenvedést és halált. „Pedig ő a mi gonoszságainkért sebesített meg, a mi bűneinkért töretett össze; a mi békességünkért van rajta fenyíték, s az ő kék foltjai által gyógyultunk meg... Feláldoztatott, mert ő maga akarta, és nem nyitotta meg száját, viszik, mint a juhok leölésre, és mint nyírója előtt a bárány, elnémul, és meg nem nyitja száját... Ezért igen sokakat adok neki osztályrészül, és szétszítja az erők zsákmányát, mivelhogy halálra adta életét s a gonoszok közé számíttatott, és sokaknak a bűnét hordozta, és ő a törvényszegőkért imádkozott” (Iz. 53,5, 7 és 12). – De részleteiben és belső tartalmában kód a megváltás módja...

b) Mit tudott Jézus Krisztus? Mindent! Részletet és tartalmat! Miért? Mert Személyében mindentudó Isten.

Bef.: A Gyermekek Jézus arca sokat elfátyoloz előttünk, de későbbi élete igen sokat revelál abból, amit Ő teljességében ismer.

*

– Bár most még sorszámban is hozzákapcsolódunk az előzőkhöz, mégis **kis kiemelés miatt** megállítjuk az olvasót, hogy figyelmébe ajánljuk: a következő beszédek kissé szélesítik a földön megjelenő „isteni Fény” tételét és jelképesen indulva, az Úrra, az „**isteni Fényre**” **találás** kérdését fogják fejtegetni.

11. beszéd: A tűzlobbantók

(Jelképes beszéd: A tüzeket lobbantó hivatottak)

Bev.: Az ószövetségi szertartásban az áldozatot bemutató pátriárkák és Áron nemzetségének papjai lobbantották fel az oltár tüzeit. – A pogányoknál a Flamen-ek voltak a szent tüzek lobbantói. – Most azután kérdéssé tehető a „Gyertyaszentelő” napján, vajon milyen tüzet lobbant a katolikus Egyház Isten szent színe előtt?

1. Fellobbantja a gyertya és a mécses lángját.

A mi templomunkban két láng ég.

a) A mai ünnepen szentelt gyertya lángja.

b) És állandóan – az örökmécses pislákoló olaja.

2. Hogy ennek tüze lobbantsa lángra a szeretet tüzeit.

De ezek mind annak a tűzlobbantásnak jelképei, amelyet az Isten hivatott szolgálai a lelkekben végeznek.

a) Az áldozatos lelket izzítják.

b) A szeretet tüzeit lobbantják.

c) Az örök Szeretet tüzeit ápolják.

Bef.: Ennek a tűznek lobbantását igénylik az emberek. Ennek felgyújtásán fáradoznak az Úr hívta

lelkek. És ennek fénye mellett járjuk az örök kapuhoz vezető életutat.

*

Ez a beszéd reáépíthető a „Lámpagyújtogató” című versre. Mi akarsz lenni fiam? – kérdi az apa, miután a nagyobb gyermekek elmondották vágyaikat... Én lámpagyújtogató akarok lenni! – felelte a kicsike. Miért? – kérdi csodálkozva az apa. Tudod apa, nincs szebb látvány, mint az, amikor köd borul az utcánkra és a jó John felgyújtja a gázlámpát. Akkor eltűnnek a rémek, és látom az egész mozgalmas életforgatagot. – **Alkalmazás:** Isten fényével látom az igazi életcélt és életutat. Ennek a befejezése lehet: boldog volna az az ember, akinek névjegyére az egek Ura írná: „az emberéletnek lámpagyújtogatója”.

*

12. beszéd: Kik találnak reá Krisztusra?

Bev.: Istenről azt tanuljuk, hogy mindnyájunk Atyja. Jézus Krisztusról pedig azt tudjuk: Isten Egyszülöttjének emberalakban való megjelenése. – De kérdés: reátalál-e erre a szent igazságra az ember? Mégpedig azért kérdés, mert ennek igaza mellett ereszkedik hozzánk égi Atyánk. – Kérdés marad: kik találnak reá az Istenre?

1. A vágyva vágyakozó – igazak.

Az Úr népének igazi csapata – az Úr aklának bárányai.

a) Az igazak ugyanis az Isten fiai. Azzá teszi őket az isteni Szeretet. És azzá neveeli őket az isteni kegyelem.

b) Az Isten fiai ismernek égi Atyjukra. Atyához vonzódik a Fiú. Istenatyához vonzódik az „emberfiú” is. Az első – a vér gravitációja, az utóbbi a szellem sodródása. Legyen tehát szellemi és természetfeletti az ember, máris érezni fogja, hogy vonzza az Isten.

2. De csak az ilyen szűken lakozó csoport találja meg az Urat?

Többen! Még a törődött bűnösök is! És ez boldogítóan hangzik, mert bizony ilyenek az emberek nagy tömegében vergődő életvándorok. Ne mondjuk, hogy több a fű, mint a virág! De sajnos állíthatjuk, több a küszködő, eleső és felemelkedni akaró, mint a kemény cédrus és emelt fejű jegenye...

a) A bűnök terheltjei is életvándorok... keresők... Ezekért jött a Messiás! Ezeket hívja a szerető Mester.

b) Összeomlott törődöttek is hazavágyódó zarándokok. Ezek többet merítettek a kelleténél – a föld örömforrásaiból. Ezek teljesen elrontották életigényeiket és kiölik boldogságérzésüket... Ezek vágya erősebb és hangosan kiáltó...

Bef.: Egyházunk szent tanítása szerint egyetemes igazság ez a tétel: mindenkihez leereszkedik az égi Atya. „Hiszen tudjátok, hogy nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokatból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19). – Csak vedd észre, hogy közeledik feléd – a Krisztus!

13. beszéd: Kihez szól a Szentlélek?

(Erkölcsi beszéd: Az Úr igazságainak felfogói)

Bev.: Isten szava kinyilatkoztatás vagy egyéni lélekindító sugallat. – De kihez szól az Isten Lelke? Erre a felelet: mindenkihez! De további kérdés: kik hallják az Ő szavát?

1. Akik áhítozzák az Ő igéit.

Az ember felébredése, ha az isteni élet vágyakozójává alakul. Mi történik akkor benne?

a) Egek felé meredő lélekkel folytatja életét. Érzzi, hogy odatartozik és igényli, hogy ott élje szellemi életét.

b) Egek felé táruló lélekamforával fordul az Úr felé! Tudja, hogy Atyja az Isten. Hiszi, hogy adományaival fordul felé az ég Ura!

c) Egek felé törő életlendülettel vezet egész életét! Jelszava lészen: ad astra! Életrugója: ad aeterna! Íme: ezek az áhítozók – valóban Isten szavait hallók és befogadók! De az omladozó lelkek sem lesznek teljesen „nagyot hallók”!

2. Az „életomladékként élők” is feszítve keresik az égiek hangját.

Talán eleinte nem! Elég nekik az életben felcsendülő Venus muzsika... De később ők is egekre figyelnek!

a) Az élet egészet akar, és a természetes öröm csak rész! Ezért az „egész” keresésére indul (Faust földi útja is végül az egek igénylése!)...

b) A „törmelék” és a „rom” kiegészülést akar! Az embert nézd élettorzónak és így reá fogsz döb-benni, hogy ő a teljes művészi alak megjelenését igényli.

c) Az előretörő lendület teljességet akar! Emberéletet! Lelki életet! Természetfeletti életet! – És mindez hogyan? Az égi, isteni Ige hirdette módon és a Megváltó adta kegyelem erejével.

Bef.: A Szentlélek ereje száll és emberlelket indít. Beszédként indul, fuvallattá erősödik és életet szül. Mégpedig földi erőfeszítésen át – égi szárnyalásra segít!

14. beszéd: Nálam az Úr!

(Erkölcsi beszéd: Lelkem legnagyobb kincse!)

Bev.: Életünk a gyűjtő felfogás munkáját végző. Testünk a földiekből gyarapszik, lelkünk az égiek nyomán virágzik. De mi a mi legnagyobb vett kincsünk?

1. Simeon a karján tartotta.

Azzal a történelmi ténnyel kezdem, amit az Írásból olvastam nektek.

a) Simeon – vágyó lélekkel karján tartotta. Hozzá ment az Úr! Karjai közé vette az agg Simeon!

b) Én – vágyva vágyom, hogy Magához emeljen! Megyek és keresem! Templomunkban megtalálom!

2. De a megváltott ember igényét még magasabbra emeli az Isten és imigyen gazdagítja: **az én lelkem pedig magában hordozza.**

Ez nem lehet emberi igény, csak vágy. Azért, mert túllépi a természetes határt.

a) De Isten kegyelme ennek igénylésére képesít.

b) Isten kegyelme ennek valóságát adja.

c) Isten szeretete ennek örök birtoklását adományozza. Íme: így leszek én boldogabb az agg Simeonnál!

Bef.: Mit tesz tehát az ember? Gyűjt! Gyűjt! Gyűjt! – És mi a legnagyobb kapott értéke?... Felelet: a mi Urunk Jézus Krisztus!

15. beszéd: Lumen vitae

(Dogmatikus beszéd: Krisztus Személye)

Bev.: A nagyszombati szertartásban a tűzszentelés szertartásának keretében szerepel ez a szentének: „Lumen Christi”! – Ez Krisztus! – És Krisztus kicsoda? – **Lumen vitae!** – Hogyan értelmezendő?

1. Izrael népéé.

Az Isten teremtette ember életfényben él, de az elesett ember életködben botorkál.

a) Ő Fénye volt a népeknek. Ő – ígéret volt. Az ígéret pedig fény, mert derengő jövőt mutat. A derengés pedig reményt fakaszt!

b) Ő biztatója – az örök Fénynek. Izaiás előre hirdeti: „Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a fejedelemség az ő vállára kerül, és leszen az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökkévalóság Atyja, a béke Fejedelme” (Iz. 9,6). – De János apostol ezt mondja: „A világban volt, a világ ő általa lett, mégsem ismerte föl őt a világ” (Jn 1,10). – Ezért olvassuk róla mint Isten ígétét hozó Fényről: „...e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,2).

2. De azután – mindenkié.

Isten fénye nemcsak a földiek egy részét, hanem az emberiség egyetemét világítja be.

a) „Íme a nemzetek világosságává tettelek, hogy üdvösségem légy a föld széléig” (Iz. 49,6). „A pogányok világosságává tettelek, hogy üdvösségük légy egészen a föld végső határáig” (Ap.Csel. 13,47).

b) Így azután Isten egyetemes sugarának egyetemes Fénye a Mester.

Bef.: Az egész emberiség Fénye – a mi Urunk Jézus Krisztus.

16. beszéd: Ember ajándéka – Isten ajándéka

(Erkölcsei beszéd: Az ajándékok)

Bev.: Minden áldozat Istennek kínált felajánlás és az áldozat tárgyáról való lemondás. – De mit ad az Istennek az ember, és mit ad az embernek az Isten?

1. Galambot és bárányt.

A föld terméke vagy élője az ember áldozati tárgya.

a) Birtokából vesz és feláldoz. Ezért szerepel a mostani áldozatban is két gerlice. Hogy függésének látható jelét mutassa. A végső birtokos az Isten.

b) Előtte semmisüljön meg az ajándék. Hogy így elismertessék a mindenható Hatalom.

2. Magát az Úr Egyszülöttjét.

Az Úr ajándékai azután fokozatosan szélesedők és magában az Isten Személyében találnak befejezést.

a) Isten ajándéka – a világ.

b) Isten ajándéka – a szellem.

c) Isten ajándéka – az Úr Egyszülöttje.

d) Isten ajándéka – a titkos Kenyér és a Bor.

e) Isten ajándéka – az örök életre képesítő isteni természet.

Bef.: Az ember tehát a földieket kínálja, Isten pedig – az áldozó jutalmául – Önmagát adja.

17. beszéd: Angelus testamenti

(Dogmatikus beszéd: Krisztus Személye)

Bev.: Akárhogyan forgatjuk az Írás lapjait, majdnem mindenütt kiugrik a tétel: kicsoda Krisztus Személye? – Hogyan felelhetünk erre a mai ünneppel kapcsolatban?

1. Az ígért Messiás.

a) A bemutatás egyszerű „Gyermeknek” mutatta. – Egyetemes a törvény. Szűz Mária eleget tesz a törvénynek. „Amikor elteltek a mózesi törvényben megszabott tisztulás napjai, Jeruzsálembe vitték, hogy bemutassák az Úrnak. Így parancsolja ugyanis az Úr törvénye: „Minden elsőszülött fiúgyermek az Úrnak legyen szentelve” /Lk 2,22-23/.

b) De a próféta hangja már a világ Üdvözítőjének hirdeti. Róla ezt írja az Írás: „Kinyilatkoztatást kapott a Szentlélektől, hogy nem hal meg (Simeon), amíg meg nem látja az Úr Fölkentjét” (Lk 2,26). Azt üdvözli, akit évezredek vártak. „A Lélek ösztönzésére a templomba ment. Mikor a gyermek Jézust bevitték szülei, hogy a törvény rendelése szerint tegyenek vele, karjába vette és e szavakkal áldotta az Isten: „Bocsásd el most szolgálodat, Uram, szavaid szerint békességben, hiszen már látták szemem az üdvösséget” (Lk 2,27-30). Azt köszönti, aki az ő örömét adja – búcsúzása idején. Azt köszönti, akinek nagy hivatása függönyét is fellibbenti a Szentlélek erejével látó próféta. „Melyet minden nép számára rendeltél: világosságul a pogányok megvilágítására és dicsőségére népednek, Izraelnek” (Lk 2,32-32).

2. A nem várt Istenember.

Ez a „személy megállapítás” a hivatás területén mondja meg: kicsoda a bemutatott Kisdéd? De feltár-e többet a Mester lényének belső valóságáról?

a) Olyan megváltásról beszél: „... Melyet minden nép számára rendeltél...” (Lk 2,31)...

b) Csak sejti a nagy hivatást és tudja az áldozat bemutatást az emberi szellem.

Bef.: A Mester életleple fokozatosan tárul fel, és később lesz kinyilatkoztatott igazság, hogy Ő az Isten Egyszülöttje.

X

b) alcsoport: Az áldozatot bemutató Szűzanya

1. beszéd: Jézus Anyja

(Dogmatikus beszéd: Mária, Jézus Anyja)

Bev.: Betlehem csodás éjszakája élénk állítja a Szent Családot, amelynek központja az édesanya ölen pihenő Gyermeke. Bár világos, hogy a csodás jelek a Gyermekek szólnak, mégis világos az is,

hogy a Gyermekek és Anyja a legszorosabban egybetartoznak. – A festőművészek szerint angyal hárfázik a Gyermekeknek, de egészen világos, hogy a dallamok csengése vígságra hangolja az Édesanya lelkét is. – Kicsoda „ez az Édesanya”, kinek Gyermekeit ilyen hódolat övezi? – kérdezzük a mai ünnepen.

1. Angyali hír alapján – gyermeket foganó Szűz.

Már az elemi és közismert vizsgálat is a törzs, a gyökérzet, az eredet iránt érdeklődik és ebbe kapcsolja bele az életet szegélyező, vagy belőle robbanó eseményeket.

a) Mária a zsidó történelem nemzetségtáblája szerint Dávid király sarja: „...Jákob fia pedig József, Mária férje. Mária a Krisztusnak nevezett Jézus szülőanyja” (Mt 1,16). – Királyi a vére, de szegényes az életkörülménye. Szerény a visszahúzódása, és néma személyét illetőleg az ismerők ajka. Az emberiség történetébe akkor lép, amikor Jézus fogantatásának híret hirdeti az angyal: „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31). – Majd tündökölni kezd személye a pásztrok és napkeleti bölcsek megjelenésekor. Amikor: „Odasiettek és megtalálták Máriát, Józsefet és a jászolban fekvő kisedet” (Lk 2,16). „...A házba lépve, ott látták a gyermeket anyjával, Máriával, és leborulva hódoltak neki” (Mt 2,11). – Jövő életére fényt vet Simeon jövendölése: „Simeon áldotta őket és így szólt anyjához, Máriához: „Soknak romlására és föltámadására lesz ő Izraelben: jel, amelynek ellenszegülnek...” (Lk 2,34). – Elénk lép, mikor Jézus 12 éves. „...Fiam, miért tetted ezt velünk? Látod, atyád és én bánkódva kerestünk” (Lk 2,48). – A kánai menyegzőn: „Jézus anyja megjegyezte: „Nincs már boruk.” Jézus hozzá fordult: „Asszony, a mi gondunk ez? Még nem jött el az én órád” (Jn 2,3-4). – Az Őt keresők jelentésekor: „... Ezek az én anyám és testvéreim! Aki teljesíti mennyei Atyám akaratát, az mind testvérem, nővérem és anyám” (Mt 12,50). – Róla jelent fenséges gondolatot a tömegből felkiáltó asszony: „Boldog a méh, mely téged hordozott és az emlő, melyet szoptál” (Lk 11,27). – De ő maga is a „szeretett tanítványnak anyjává lesz”, mikor a Kereszten függő Fiának végrendelkező szavait hallja: „Asszony, nézd, ő a te fiad!” (Jn 19,26). – Haláláról a szent hagyomány tanít ki bennünket, és szent testének mennybevitelével fejeződik be életének szent története.

b) Mi ebben az élettörténetben a jellegzetes? Isteni szempontból: a kiválasztás és az előrerendelés csodás fensége. Ő az Úr választottja. Az emberi történelemből ki nem emelt, hanem megemelt asszony. Az élet forgatagában maradó, de azt mindig diadalmasan átélő isteni választott. Ezek a vonások az élet folyamán lassan verődnek ki rajta. – Emberi szemszögből: királyi vér sarja, a dolgozó család gondozója, de az Istent szüzi életével szeretve szolgáló és az Isten elhívását alázatos lélekkel elfogadó. Egy közülünk és mindnyájunk felett.

2. A szülés tényével Jézusnak életet adó Anyja.

a) Mária életének elhivatottsága és mindenekfeletti kincse: a Gyermekek szülése. Ez a szent és égből adományozott csodás éjszaka veti előre egész életére az ég fényét és ugyanez az esemény vonja dicsfénybe egész életrésztét. – Jézus a központ és Mária a fénybe vont drága Édesanya. „Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül” (Iz. 7,14). „Hiszen az Úr új dolgot teremt a földön: nő férfiút vesz körül” (Jer. 31,22). Ez a szent tény Márián keresztül valósította az evangéliumi szent kinyilatkoztatást: „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14). Ez pedig azt jelenti, hogy a názáreti Jézus személyében az Ige testté lőn, aminek eredménye, hogy Mária Jézus Anyja, Krisztusnak és Isten Anyjának is mondható. – Az Egyház tanítása így csendíthető rövid tétellel: Mária testén keresztül születik Jézus Krisztus emberi természete, tehát az édesanya drága vérenek sardéka, de isteni természete az örök Atya Egyszülöttje. Személyisége pedig isteni, mert Krisztusnak nem emberi személyisége, hanem az örök Igével való egyesülése tette emberségét megkülönböztetett egyénné, „személylé” (Horváth S.). – Ez a tétel tehát, amely egyszerű formában így hangzik: Mária, aki Jézus Anyja, az édesanya szélesen fogott és mérhetetlen kiemeltséggel: Krisztusnak Anyja, Istennek Anyja. Ez a tény pedig olyan magasra emelés, amely az emberiség történelmében egyetlen, Szűz Anyánk életében pedig a lehető legnagyobb megemelés. Így lesz ő a szép szeretet anyja: „Anyja vagyok én a szép szeretetnek” (Sir. 24,24).

b) De mit jelent ez számunkra, a föld zarándokaira? Olyan nagy örömet, amely arra hangol, hogy Ádám ivadéka, Éva leánya, embertestvérünk emelkedett arra a magaslatra, amelynek hasonló és képletesen fogott területére mi is felemelkedhetünk... Az Istenanya, a mi embertestvérünk segít bennünket arra, hogy Istent hordozó legyen a mi lelkünk.

Bef.: Ki emelte ilyen magaslatra a Szent Szűzet? Az isteni Szeretet, amely az ember felé tárult. Kialakul életének összfoglalata: Szűzanya! – Ki emeli Istenhez az embert? Az az Isten és ember iránti szeretet, amely a Szűzanya lelkében lángolt és árad mindnyájunk felé. Így alakul ki az ember igazi képe is, az isteni ember... Boldog az az ember, aki hódoló szeretettel nézhet Dávid sarjára, s betlehemi

Édesanyára, de még boldogabb az az ember, aki az Istenhez segítő szeretet sugárzását veszi égi Anyjától.

2. beszéd: Szűz Anyánk lélekköntöse

(Dogmatikus beszéd: A kegyelem teljében)

Bev.: Az Evangélium egyik szövege igen felértékeli a menyegzős ruhát. Aki – bár hívásra – enélkül jelenik meg, annak büntető ítélete az eltávozás: „Barátom, szólította meg, hogy jöttél ide menyegzős ruha nélkül?” (Mt 22,12). – Az Isten terve szerint a föld termékei adják az ember testének öltöztetést, és ugyancsak az örök Bölcsesség szent rendelkezéséből, az Isten kegyelméből alakítandó az ember lélekköntöse. – A külső, a testet fedő ruha egyszerű volta a külső támadások ellen véd, de a díszes, főpapi, bírói talár a hatalomnak külső megnyilvánulása. A lelket Isten kegyelmének varrottásába öltöztető öltöny egék ajándéka és a lélek legigazibb, legdíszesebb köntöse. – Kérdéssé lesz előttünk: külső díszek, arany, drágaköves öltönyök mellett, milyen a Szent Szűz Isten adta lélekköntöse?

1. A különösen csillogó öltöny – a hatalmat és a nagyságot jelképezi.

a) Az Ószövetség leírja a főpap, a papság és királyok ruháját. A főpap szarvasosan meghajlott fejdíszéről ez a közmondás adja az értelmet: hogy megrendülést tudjon ébreszteni a megjelenés alkalmából. A Zsoltáros így ír a külső ruházatról: „Ruházatod fényesség. Öltözeted pompa és ékesség” (Zsolt. 103,2-1). Jézus, Sirák fia pedig ezeket írja: „Amikor felment a szent oltárhoz, s a szent ruhában ékeskedett...” (Sir. 50,12). – De a köznapi ember is azért öltözködött díszesebb és ékeesebb köntösbe, hogy kiemelkedjék a tömeg szürkeségéből, és ruhája reprezentálja a belső világban hordozott hatalmat. – De mindez könnyen szerezhető. Áldozat és vagyon biztosítja... (Raffaello, Correggio stb.)...

b) És mi? A mi életünk is feszüljön a Szent Szűz életére. Földi vonatkozásban mutassuk az egyszerű embert, aki nem hivalkodik a külsőségekkel... Sőt, nem is mutatja mindig hatalmát külső jelekkel... A belső érték legyen lelkünk vágya, mert az az örök világokból származik... Sőt, minket is oda-köt isteni értékével!

2. A kegyelem szötte lélekruha isteni vonásokat kölcsönöz.

a) Az az Isten adta lélekköntöny, amely a Szent Szűzet ékíti, aki az isteni természet anyagából készült, olyanná magasztosítja Máriát, hogy róla mondja az angyali üdvözlés: „Áldottabb vagy te minden asszonynál” (Lk 1,28), és ugyanezt mondja Szt. Erzsébet is: „Áldottabb vagy te minden asszonynál és áldott a te méhednek gyümölcse!” (Lk 1,42). – Ugyancsak róla mondja az apostol: „Az égen nagy jel tünt föl: egy asszony, kinek öltözete a nap volt, lába alatt a hold, és fején tizenkét csillagból korona” (Jel. 12,1). Élénken jelezvén, hogy a Messiás égi fénye öltözteti napnál díszesebb fényzőnbe az égen Választottját. – A természetfeletti kegyelem valóságáról, erről az „égi anyagról”, erről a lélekköntözet szövetjének anyagáról beszél így Szt. Péter: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). Az Egyház pedig így nyilatkozik: „gratia sanctificans est participatio divinae naturae”. A Szent Szűz lélekköntönye tehát az isteni természetet adja az égi Anyánknak, akinek lelke az Írás szerint a legteljesebb bőséggel, minden embert meghaladó különösen kiemelt fokban részesedett ebben az égi ajándékban.

b) Miben verődik ez ki a Szent Szűz életén? Olyan valakivé válik, akire csodás átvitel alkalmazható az Egyház százszorosán diadalmas tisztelete. – Ádám leánya Isten leánya léssen, azért mert az „öltöny” nem a külső hatalom jele, hanem belső átalakulás valóságos gyökérzete. Erre a természetfeletti gyökérzetből sarjadzó életre mondhatjuk azokat az Úrra alkalmazandó, de a lélek lelkesedésében Máriára is alkalmazható tételeket, amelyek néhány abszolút értelemben nem igazak, de az istenanyai vonatkozásban helyesek és elfogadhatók (Horváth S.). – Elvitázhatatlan és dogmatikai tétel: Isten Anyja, Krisztus Anyja, Szűz Anya, Közvetítő... De belső tartalomban és kissé átkapcsolódó értelemben mondjuk: társmegváltó, életünk, reménységünk, segítségünk... Ha pedig idekapcsoljuk a lorettói litánia megtisztelő titulusait, akkor reájövünk, hogy olyan gyökérzetből fakadó életre áll mind-az, akit az istenanyaságnak kivételes kegyével emelt Isten kegye Ádám ivadécai között Krisztusunk mellé!

Bef.: A templomunk díszét alkotó Szűzanya szobrára nézünk! Tekintsük csak meg aranyos brokátját!... Mindezek mellett hasonlíthatatlanul nagyobb a lélekköntös égi dísze. Az elsőt a föld termette és a lelkek áldozatossága hozta össze, a másikat az örök Isten adta és természetének valóságából nyújtotta. – Ez a köntös a lélek legnagyobb dísze, és ebben tiszteljük az embert illető tisztelet legnagyobb fokával az ég Királynőjét!

3. beszéd: Mária és az emberiség

(Dogmatikus beszéd: Az ég Királynője és a föld zarándoka)

Bev.: Istenanya, Mária, a mennyország Királynéja! Ezt a címet énekelte ma az ihletettek áldott kara. – De mi a kapcsolat az Istenanya és az ember élete között?

1. A Kereszt oltárán haladó Mester teszi – az emberek Anyjává.

Élethelyzetét az Úr terve és az Isten Fiának döntő ítélete határozta meg.

a) Az ég Ura Egyszülöttje Anyjává magasztosította. Ezért lett – Szeplőtelen. Ezért lett – az angyali üdvözlét fogadója. Ezért lett – a betlehemi Kisded szülőanyja.

b) És maga a Mester mivé tette? Anyjaként szerette. A Keresztfán mindnyájunk Anyjává tette. Megdicsőítve – a kegyelmek Anyjává tette, emelte.

2. A Kálvária kegyelmeit ömlesztzi mindnyájunkra – mindnyájunk Édesanyja.

Isten a kegyelmek forrása és Jézus Krisztus a kegyelmek csordítója. – És a Szűzanya szerepe?

a) Tőle az isteni Gyermek.

b) A „Mester áldozata” a kegyelmek szerzője.

c) Következőleg a Szűzanyán át jön a világra a kegyelmek árja.

d) Végül az emberi természetnek ember felé való fordulása a kegyelemközlés lélektanának is a magyarázata. Személy – a Személyhez.

Bef.: Anyja Krisztusnak, kegyelemszórója az embereknek!

4. beszéd: Az Isten lelkével járó Édesanya

(Pedagógiai beszéd: Az Isten áldotta anya)

Bev.: Szűz Anya példaképét rajzolom lelketek elé, amidőn az áldozatos Édesanya képét akarnók lelketekből kiváltani. A lényeg ez léssen: áldozatot mutat be a Szűzanya, és ebből keressem ki: milyen áldozatot hoznak az édesanyák?

1. Áldoznak az Istennek.

Mi ez az áldozat?

a) Életük zsenyéjéből szülik drága gyermeküket... Önátadó áldozattal és fájdalommal vállalásával. „Magsokasítom gyötrelmeidet s terhességed kínjait: fájdalommal szüljed a gyermeket” (1Móz. 3,16).

b) Isten gyermekét szülve gazdagítják – a mennyek országának házanépét. Az „életadás” mellett – a „lelki élet” adás is feladatuk (keresztség, nevelés...!). – Végül mindezt Isten adja, de az édesanya szorgalmazza.

2. Áldoznak – a gyermeknek.

Miben áll ez?

a) Háttérbe szorul a központból az édesanya.

b) Lemondó lesz gyermekéért az édesanya.

c) Gondjaink tárgya lesz a szeretett magzat.

Bef.: A legáldozatosabb lény az édesanya. Őt övezze tehát a családfő, gyermeknép és rokonság – hódolata.

5. beszéd: A jó édesanya életútja

(Erkölcsei beszéd: Az édesanya élete)

Bev.: Milyen útra indítja a jó édesanyát az ég Ura?... Ez a kérdés azért merülhet fel, mert a Szűzanya útjai (körülméletlés, templomi bemutatás stb.) felhívják a figyelmet a mi édesanyánk életútjaira is. – Milyen életút jellemzi tehát az édesanyát?

1. Szorgos munka – a családi szentélyben.

Az életút mikéntjét – az életmunka minemősége adja. Milyen legyen tehát a jó édesanya életútja?

a) A családban szeretetet sugárzó. Férjet, gyermekeket áldozatos lemondással és önfeledtséggel támogató.

b) A családban lélekéletet teremtő. Testi életértékeik mellett lelki javaikra is gondot viselő (erkölcsös és vallásos élet!).

c) A családban isteni életet szolgáló. Ami természetfeletti, azt az ég adja. De a jó anya szorgal-

mazza és virágzásba szökkenti.

2. A szeretet szolgálata – az emberiség közösségében.

Az életszolgáltatnak van lezárt kerete: és ez a család. Ebben a szent fészekben érvényesüljön elsősorban az édesanya szeretete. De ezen túl is kiterjed a szeretet hatósugara...

a) Kihat a rokonságra. Miben jelentkezik? A szerető segítségben. Testi és lelki támogatás.

b) Majd kiszélesedik a szociális gyámolításra. Miben jelentkezik? A társadalmi, tanító, segítő, gyámolító áldozatban! Ne felejtse! Az édesanyák az elhagyottak földi angyalai!

Bef.: Ez az édesanya életútja, amelyet elsőnek taposott az Úr Jézus Édesanyja! Szűz Mária!

6. beszéd: Hová viszik a mi családjunk zsengejét?

(Erkölcsei beszéd: A gyermek útja)

Bev.: Az élet zsengeje – a gyermek. Milyen utakat jár az édesanyai segítséggel az Istennek szánt drága gyermek?

1. Első útja – a templom.

Maga még tehetetlen – de erős az anyai kar.

a) Kereszttség. Ez az Úrnak való ajánlás és az Úr által való megváltás gyümölcse az elfogadása. Ide viszi az édesanya! Beírás – az üdvösség könyvébe!

b) A többi szentség vétele. Itt már maga topog a gyermek! Ide segíti az édesanya! – Mi a lényeg? Istenhez közeledés, kegyelemvétel és istenivé alakulás.

c) Életútjárás. Ez már a vett kegyelmek helyes használata. Ebben gyámolítja az édesanya. – De miért járja ezt a gyermek?

2. Hogy örök célja legyen – az „örök kapu”.

Az életút – az örök élet kapuja felé vezet.

a) Ezen az úton járva – látja a célt.

b) Ezen az úton járva – erősödik az élete.

c) Ezen az úton járva – tárulnak az egek kapui. Így életkincseket gyűjt, amelyek azután az örök élet tartalmához segítenek.

Bef.: Isten küldi a gyermeket, és Istenhez segíti őt a jó édesanya!

7. beszéd: Anya és gyermek

(Erkölcsei beszéd: Együtt az életúton)

Bev.: A legszorosabb életkapcsolat e kettőé. A legszorosabb életmenetelés – e kettős együttesé. – Hogyan megy ez végbe?

1. Együtt élnek otthonukban.

a) Családi fészkek az otthon. Innét az új élet, és itt bontakozik ki az „új hajnalnemzedék”.

b) Életfióka a gyermek. A szent életközösség Isten adta áldása az új élet.

c) Életgondozó az édesanya. Életfejlődését szorgalmazza az élet édesanyja. Az ő áldott kezébe adja az ég Ura, hogy az ő szent kezéből vegye majd az Istenatya.

2. Együtt mennek – Isten házába.

a) Van ebben – földi menetelés. Szép szokás az együttes Isten-háza látogatás.

b) Van ebben – égi menetelés. Isten adta feladat, hogy együtt ériék el örök boldogságukat!

Bef.: És ki biztosítja ezt az életet és menetelést? Az Úr áldó szeretete és kegyelme.

X

c) alcsoport: A helyes és helytelen istentiszteletről

Azért szólunk most erről a tételről, mert a Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe tág keretet nyit ennek a kérdéscsoportnak feltárására. – Továbbá: érintjük a jellegzetes **népszokásokat**.

1. beszéd: Isten jelenléte és az ember képzelete

(Dogmatikus beszéd: Isten tevékenysége)

Bev.: Istenatyánk kegyelmét köti földi tárgyak és cselekvések végzéséhez, de nem ember képzelte és szülte külsőségekhez. Isten Egyházának szent cselekménye a gyertyaszentelés, de sokszor ember helytelen cselekedete a vele való élés. – Talán azt lehetne mondani: szólni lehetne ma arról, hogy milyen módon adja kegyelmét külső tárgyak tiszteletére az Isten, és milyen módon hibáznék ezen az úton az ember.

1. A kegyelmi eszközök Isten szeretetének külső közvetítő jelei.

Az Isten az emberhez ereszkedik. A szeretet kapcsolatában él a földre küldött „élő képmásával”.

a) Érintkezése lehet közvetlenül lelki. „A szél ott fúj, ahol akar” (Jn 3,8) – nem kell tehát eszköz.

b) De rendszeresen közvetett eszközökön át való közvetítés. Krisztus egyenesen tanítja (szentségek!)! „Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni; aki nem hisz, elkárhozik” (Mk 16,16) – mint az eszközök elseje... Az emberi értelem is érti. Miért? Mert ő is eszközökön át tevékenykedik. De Isten terében – van eszköz. Még a termést is eszközök segítik elő (eső, napsugár). – De kicsoda a valóságos növelő?

2. És Isten a kegyelmek közvetítője.

Ez pedig azért fontos megállapítás, mert sem tárgy, sem cselekedet nem hathat lelkiileg Isten nélkül.

a) A tárgyak és cselekvések lehetnek babonás és bűnös emberi cselekvések, mesterkedések. A babona emberi képzelettel tulajdonít a tárgynak varázserőt.

b) De **csak** Isten lehet az Ő alkotta és rendelte eszközökön át a kegyelmek közlője.

Bef.: Az Egyház előírta szertartások és szentelmények Krisztus nyomán rendeltettek, de mindezek csak Krisztustól kapnak közvetlenül erőt.

2. beszéd: Kiket kísért meg a babona?

(Erkölcsi beszéd: A babona úzók)

Bev.: Az ember ősi ereje, és szinte azt mondhatnám, hogy ösztöne, igényli a természetfelettit. Istent, lelket, örök életet! (Kant antinómiái és „Kritik der reinen Vernunft”). – Isten keresése – az emberi lélek kincse. „Hiszen ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján értelemmel fölismerhető” (Róm. 1,20). – De kiket kísért meg a babonás szokásokon át való Isten keresés kísértése:

1. Azokat, akik távol esnek az igaz Istentől.

Hogyan értelmezendő ez a tétel?

a) Az emberi lélek ősigénye a természetfeletti. Ezért: vagy megtaláljuk a hit odahajlást igénylő kegyelmével, vagy fából, kőből faragunk isteneket. – A „nemtaláló” maga alkotása. Mindez: az elhomályosodott értelem ferde tevékenysége.

b) Ha pedig egyenesen megtagadja, akkor maga teremti. De még azt is le kell szögezni, hogy aki elvileg tagadja a természetfelettit, az önmaga teremt olyan „álláspontokat”, amelyekben jelentéktelen dolgoknak döntő jelentőséget tulajdonít (Lásd: 13-as szám, péntek napja, a kísértő szellemek hite, éjfélkor a temető kertben különösen...). – De csak ezeket kísérti a babonás szokások teremtése? Nem!

2. Azokat is, akik magukat tolják előtérbe – Isten előtt.

Ezek a vallás vonalán túlzóan buzgólkodók csoportja. Tehát olyanokról van szó, akik keresik és bírni szeretnék az Istent.

a) Ők – a mindent tudók. Sokszor halljuk: nekünk szólt a Lélek!... Ki küldötte őket? Önmaguk!

b) Ők – a szentek! Olyan gögös önkritika, amelyet nem erősít meg az élet. Mások ítéletére alázkodj ember!

c) Ők – a „választottak”! Ilyenek lehetnek, de ezt öntelten senki se hangoztassa. Szt. Pál ilyen volt, de ezt alázattal igazolja. „...Mindnyájuk után pedig, mint idétlennek, nekem is megjelent” (1Kor. 15,8).

d) Valóban pedig ők az öntelten gögösök. Miért? Mert senki sem küldötte őket, de ők göggel küldötté tolták fel önmagukat. – Sőt értéktelenek és haszonlesők! Ilyenek pl. Szt. Antal „imái” és azok láncküldése. Továbbá az Egyháztól meg nem engedélyezett „csodalátások” terjesztése, az Egyház alázásával való visszaélés, ereklyék túlzott értékelése, egyes megjelenések habzsoló elfogadása stb.

Bef.: Mi irányít el? Az Egyházhoz való hűség, odatapadó alázat. Krisztus mondja: „Ha pedig a közösségre sem hallgat, vedd úgy, mintha pogány volna, vagy vámos” (Mt 18,17). – Őket küldötte az Úr, tehát őket hallgassátok!

3. beszéd: Babonás tisztelet – Isten kísértés

(Erkölcsei beszéd: A babona bűne)

Bev.: Babonás szokások nem egyszerű „gyermekjátékok”, hanem a megszentelt dolgokkal való visszaélések. Tehát bűnök!

1. Tárgyak önmaguktól nem lehetnek Isten áldását adók.

Az Úr rendelése, hogy a világ tárgyai életünk segédeszközei legyenek. Ez az ő tárgyi rendeltetésük.

a) Erejük tehát **csak** ennyi. Ember nem adhat hozzá, mert nem ura a dolgoknak! És ha mégis látunk „érthetetlen” dolgokat? Akkor várunk, míg a tudomány és végül – ha lelki területről van szó – a tanító Egyház nem nyilatkozik.

b) Egyedül Isten választhat tárgyakat vagy cselekményeket, amelyekhez kegyelmeit fűzheti. Ilyenek a kenyér, víz, a szentségek anyagai!

c) De ezeknek a felismerése és tanítása kizárólag az Egyház hivatása. Csak az Ő tanítása követendő!

2. A babonás „tiszteleti” formák Istent kísértők.

Miért és hogyan van ez így?

a) Mert itt az Isten erőit tárgyaktól várjuk és így Istent sértjük. Szinte állítjuk, hogy ezek a varázslatos igék vagy szertartások, amelyeket magunk agyaltunk ki, hatóerővel bírnak Isten nélkül, vagy Istent tevékenységre kényszerítik.

b) És igazság az is, hogy ilyen módon isteni küldetés nélkül teljesen emberivé silányul az Isten tisztelete, és elesik az Úr igényelte igaz tiszteletnek a módja. Az életet az Úr adta, az élő ember tiszteltetés is az Úr szabja. Lásd az Ó- és Újszövetség istentiszteleti módját.

Bef.: Tárgyak ne rabolják meg az „igaz Istent”, – nem vagyunk pogányok, kik maguk faragják az Istent! Isten a mi Teremtőnk, Irányítónk, hazaváró Atyánk! Tiszteletét Egyházunk szabja meg!

4. beszéd: Mi az igazi istentisztelet?

(Erkölcsei beszéd: Az igazi istentisztelet jelei)

Bev.: Legyen életpéldánk a Szent Szűz, aki a hivatott zsinagóga parancsa szerint bemutatja az isteni Gyermekeit. – Mit tanultunk az ő példájából az igazi istentiszteletet illetőleg? Mi valójában az Isten tisztelet?

1. Alázatos hódolás – Isten akarata előtt.

Isten a Teremtő, és az ember a teremtmény. Következetes tétel: a teremtmény hódoljon a Teremtő előtt.

a) A módot az Egyház tanítja. Az Ószövetségben – a hivatalos zsinagóga. Az Újszövetségben – Krisztus jegyese, az Egyház. Az első előkép, a második a megvalósulás.

b) A tanítást kövesse az igazi hívő. – Mi tehát a feladat? Hallgass és kövess! Miben jelentkezik a követés? A külső keretek megvalósításában (egyházi rendeletek szerinti vallásos életben!)! Majd belső, erkölcsi behódolásban és istentiszteletben!

2. Hűséges szolgálat a hivatott Egyház utasítása szerint.

Mit jelent ez?

Ne keress egyéni utakat! Szakadárook, babonás keretek és együttesek „istentisztelete”. Ilyenek lehetnek a spiritiszta lélekkapcsolatok keresése, az Isten ígéinek egyéni és fanatikus szélsőségeinek együttese. Végül az önmagukat előretoló „látnokok” istenutalásai. – Ezek ellen az legyen a kérdésed: ki küldött, és mivel igazolod küldetésedet? – De hallgass a Mester indította Egyház szavára – amit Szt. Pál mondja: „De ha akár mi, akár egy mennybéli angyal más evangéliumot hirdetne, mint amit mi hirdetünk: átkozott legyen!” (Gal. 1,8). – Itt pedig nem is angyalok, hanem gőgös emberek szólnak... És vajon a gőg kinek a jellegzetes vonása? Semmi esetre sem Isten angyalainak!

Bef.: Az Egyház tanítása legyen a mi istentiszteletünk formája!

5. beszéd: Népszokásunk – a szentelt gyertya

(Erkölcsei beszéd: Ég a szentelt gyertya)

Bev.: De nem babona–e a „szentelt gyertya” használata? – Értelmezzük teljes valóságában és így megértjük annak szentelmény jellegét.

1. Egyházunk szenteli.

Mit jelent ez? Kiemeli a köznapi használati tárgyak közül, áldását adja és imájával Krisztus tárgyává teszi.

a) Mit jelent ez? Azt, hogy fellobbantja a Krisztus fényére való emlékezést... Az ilyen emlékezés pedig lélektanilag is az Istennel való kapcsolatot biztosítja. Majd azt is jelenti, hogy a veszélyekben, sőt halálveszélyben való fellobbanása az Isten jelenlétének fényére emlékeztet és figyelmeztetésével imára hangol.

b) De mit nem jelent? Azt, hogy maga a gyertya segít! Ez babona! Isten segít, és az Egyház áldása pedig Istenhez segít. A döntő erő tehát az Isten, Aki a Vele való személyes kapcsolat útján a kegyelmét közvetíti. Gondolj csak arra, hogy kezedbe kerül jó anyád használta imakönyv... Szinte érzed rajta az ő drága lelkének leheletét... Vajon nem veszed-e kegyeletesebben kezedbe, mint más könyvet?... De nem hiszed, hogy ez a könyv a lélekindító erő!... Itt a jó anyád lelkét sejtéd! – A szentelményeknél pedig – az Egyház imáját értékesítsd. Mit tesz a hívő a „szentel gyertyával”?

2. Híveink tisztelete övezi.

A magyar nép hazaviszi a szentelt gyertyát és a szobában felfüggeszti.

a) Maga ez is kegyeleti tárgy. Tisztelettel őrzi, mert az Egyház áldása a köznapi tárgyak közül kiemelte. Minden szentelménnyel így vagyunk! Az Egyház imája vallásos gondolatok ébresztőjévé és vallásos élet eszközévé teszi, és ezért a nép kegyelettel őrzi. – De ez a tisztelet nem lesz és nem lehet babonás hiedelem, amely a tárgynak tulajdonít varázserőt. A lélekre ható erő: az Egyház imája. Az Egyház feje ugyanis Krisztus!

b) A kegyeletes használat pedig Istenhez fordulási eszköz. – Mit tesz a hívő? Fellobbantja – a vihar idején! De nem azért, hogy a vihart vigye el az égő gyertya! Hanem azért, hogy az élő Isten legyen a természetes erők győztese! Ezt ő kéri, és az Egyház áldó imájával erősíti! Kezébe adja a haldoklók-nak! Nem azért, hogy ez a gyertya legyen a bűnbocsánat eszköze! Ez babona! Hanem azért, hogy a szentelt gyertya fénye jelképként figyelmeztesse az örök élet fényére. Ez imára hangol, amely imát erősíti az Egyház imája.

Bef.: A nép szent szokása – az Egyház gondolatainak áhítatot keltő megvalósítása.

6. beszéd: Körmenet – szentelt gyertyával

(Liturgikus beszéd: Gyertyás körmenet értelmezése)

Bev.: Gyertyaszentelő napján gyertyás körmenetet tart az Egyház. Mit akar közölni ezzel a szertartással? A feleletet akkor tudjuk megadni, ha két dologra figyelünk, hogy azután ennek nyomán a szertartást megértjük és hódolatos szeretettel gyakoroljuk. Mit kell tehát megfigyelni?

1. A szentelt gyertya Krisztus fényének jelképe.

a) Mi a Krisztus fénye? Tanító igéje. Példát adó élete. Örök távlatot táró feltámadása.

b) És mi a tanításának jelképe? Az égő gyertya. A fényt szóró gyertya. Az örök tájakra figyelmeztető gyertya. – Így kell gondolni a „gyertyás körmenetről”. És így azt fogjuk érezni, hogy beszédes a gyertyaláng, amely Krisztus felé irányítja egész életünket! – Mert mire hangol a gyertyaláng? Arra, hogy:

2. E fény mellett Krisztussal haladjon az ember élete.

A Krisztus fénye csodás hatást gyakorol az ember életére. Mit okoz benne?

a) Látja – az élet célját. A tanító Mester megmutatja, hogy miért érdemes élni. „Keressétek (először) inkább az ő országát (és annak igazságát) és ezeket (mind) megkapjátok” (Lk 12,31). „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

b) Észleli és helyesen értékeli az élet tartalmát. „Ne gyűjtsetek kincset a földön, ahol moly és rozsdá emészt, ahol tolvajok betörnek és lopnak. Gyűjtsetek kincset a mennyben, ahol se moly, se rozsdá nem emészt, tolvajok nem törnek be és nem lopnak. Ahol a kincsed, ott a szíved is” (Mt 6,19-21).

c) Előre vetítve „hittel látja” az örök élet világosságát. „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, mégha meg is halt, élni fog. Mindaz, aki belém vetett hittel él, nem hal meg sohasem” (Jn 11,25-26). Jézus az Isten Fia, az ember a hazavágyó „isteni gyermek”, és az Istenfiába vetett hit

hazasegíti az élet zarándokát.

Bef.: Mindezekből az következik, hogy ilyen lelkülettel fogjuk az Egyház áldotta gyertyaszálat és ennek fénye mellett kövessük a keresztet olyan gondolattal, hogy Krisztus fényében, Krisztus kíséretében rójuk életutunkat.

*

d) alcsoport: Az ünnep tárgyi szertartásaira való tekintettel még néhány különálló liturgiai kérdés

1. beszéd: Gyertyával a kézben

(Liturgikus beszéd: A megszentelt gyertya)

Bev.: Február 2-án gyertyával a kézben megyünk az Isten házába. Mégpedig azért, hogy jelképesen hazahozzuk az Isten áldását és így Isten fénye mellett lássuk az élet útját. – De miért tesszük ezt?

1. Sötét és ködös az életutunk.

Az életutunk fényt keres.

- a) A „lumen Christi” – az élet Fénye.
- b) Erre figyelmeztet – a gyertya fénye.

2. Isten fényével világos léssen életösvényünk.

A jó magyar nép hogyan jeleníti meg ennek a szent gondolatnak valóságát?

- a) Viharban – gyertyát gyújtva – Istenhez fohászkodik (nem a gyertya, Isten a segítő!).
- b) A haldokló kezébe is a gyertyát adja. Az örök Fény (Krisztus) legyen az örök út Irányítója (nem a gyertya, lángja csak figyelemfelkeltő!).

Bef.: Ennek a gondolatnak szentelménnyé válását hozzuk haza a szentelt gyertyával!

2. beszéd: (imádás alapja): A mindeneket teremtő Isten

Bev.: Ki az, aki felé fordul imánk?

1. Mindenek Teremtője – az Urunk!

a) Tőle minden. „Emeljétek fel szemeteket a magasba, és nézzétek: Ki teremtette ezeket? Ő az, aki megszámláltn kivezeti seregüket, és nevéen szólítja valamennyiüket; nagy ereje, erőssége és hatalma miatt el nem marad egy sem” (Iz. 40,26). „Méltó vagy Urunk Istenünk, hogy tiéd legyen a dicsőség, a tisztelet és a hatalom, mert te alkottad a mindenséget: akaratod hívott létre és teremtett mindent” (Jel. 4,11).

b) Hogy Hozzá vigyen mindent. „...Hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 24,23).

2. Méhecskék termelő munkájának gyümölcse a gyertyaszál.

- a) Nagy munka eredménye és átváltoztató fénye az ereje.
- b) És fényével minket Atyánkhoz kísérő az értéke.

Bef.: A teremtő Atyához, hogy áldja a föld teremtményeit!

3. beszéd: (első oratio): Milyen áldás kísérje a gyertyaszálat?

(Erkölcsei beszéd: A gyertyaszentelés áldása)

Bev.: Az Egyház áldó imával kíséri az egek áldását a szentelendő gyertyaszálakra! – Milyen áldás szálljon ezekre az egek magaslatából?

1. Legyen ködös életünk fényforrásává.

Minden gyertya fényforrás. De ez a gyertya – az életutat világító forrassá legyen. – Hogyan?

- a) Szálljon reá az Isten áldása. Nem várunk semmit a gyertyától! Ez babona volna. De mindent várunk az Istentől! – És a gyertya? Jelképe annak, hogy imádkozott értünk az Egyház.
- b) Hogy ennek az erejében legyen az emberek életét örök tájak felé irányítója. Figyelmeztessen az útra! Egyházunk tanításának fényével segítsen az örök útra!

2. Legyen lélek bajaink égi orvoságává.

De ezt is kéri az Egyház: a szentelt gyertyával hazavitt áldás ereje (Isten!) legyen testi bajainkban segítőnk!

- a) Óvja az Úr jószágainkat!

b) Óvja az Úr örök életünket!

Bef.: De hogyan? Istenatyánk jóságára való emlékezéssel és Hozzá irányuló könyörgéssel. – És még ezt is hozzáteheted: égi Anyánk közbenjárásával.

4. beszéd: (második oratio): Égi tüzek lobbanó ereje
(Liturgikus beszéd: A gyertya-lángok)

Bev.: Minden fény az Úrtól! Lobbanjon fel a gyertya fénye is, hogy lássunk! De az örök tájakra is!

1. Felgyullad egék erejével – a gyertyaszál!

a) Isten adja – az értelem fényét.

b) Isten adja – a természetfeletti látás fényét.

2. Világít egék fényével a – „lélek-gyertyaszál”!

De a földi gyertyaszálnál nagyobb fényforrás legyen az ember!

a) Világítson – Isten adta életértékével.

b) Világítson – Istennel mutatott életével!

Bef.: Égi tűzzé legyenek a földi ember életfényforrásai! Sőt maga is változzék ilyen fényességgé!

5. beszéd: (harmadik oratio): Az örök égi Fény közelében
(Erkölcsei beszéd: Az örök Fény jele)

Bev.: Áhítózó imánk könyörögje le: férközhessünk közel az égi Fényhez. – Hogyan megy ez végbe?

1. Lelkünk Hozzá emelkedik az égbe.

Ennek útja?

a) Vágyakozó keresés.

b) Imádkozó könyörgés.

c) Áldozatot bemutató lelkiség.

2. Te pedig leereszkedsz a földre.

a) Valóságban (Gyermek alakban).

b) Lélekfényben (égi tanításban!).

c) Isteni természetében (a megszentelés kegyelmével!).

Bef.: Ha ez a kettős folyamat megvalósul, akkor boldog a földi és az örök találkozás!

6. beszéd: (negyedik oratio): Mit hozzanak az áldott gyertyák?
(Erkölcsei beszéd: A szentelmények ereje)

Bev.: Tüzek hordozói a gyertyaszálak, és így az éjszaka sötéttségét fénybe vonja sugárzásuk. A negyedik könyörgés azért fordul az Úrhoz, hogy a természetes fényt szóró gyertyaszál Isten áldásával természetfeletti úton világítson az embereknek. – Mit adjon tehát a gyertyafény?

1. Az életutak megvilágítását.

Ez természetes hivatása, és az Egyház szentelő szertartásának alapján legyen jelképes fényvetés az ember életútján.

a) A gyertyafény mellett látjuk a földi utakat!

b) A gyertyafény mellett járjuk a földi utakat!

2. Az örök útnak fényforrását.

A jelképpé változott gyertyaszál a földi utak megvilágítása mellett magasabb rendű hivatást is teljesítsen. Emberi életünk útja ugyanis az örök tájak felé is irányul.

a) Világítson rá az útra. Ez a reátalálás.

b) És állandóan kísérjen az igazi úton.

Bef.: Látszólag földi fényt, valóban pedig égi megvilágítást ad.

7. beszéd: (ötödik oratio): Urunk elismerése és fogadása
(Erkölcsei beszéd: A lélek helyes látása)

Bev.: Az ötödik oratio azért könyörög, hogy jól lássuk az élet isteni értékét. – Hogyan?

1. Isten fénye töltse be a lelket.

- a) Az Isten – a Fény.
- b) Az ember lelkében – erre nagy az igény.

2. Hogy Isten Fiának láthasd a betlehemi Kisdedet.

De mit lássunk?

- a) Embernek látjuk a Kisdedet!
- b) De Istennek lássuk a betlehemi Gyermecket.

Bef.: Ez az igazi látás. De erre csak az Isten kegyelme segít!

8. beszéd: (körmenet): Az égi tüzek nyomán

(Liturgikus beszéd: A gyertyás menet)

Bev.: Lángoló gyertyaszálakat visznek az emberek. Sokan Betlehem templomából hozták haza hónapos gyaloglás után ezt a szent tüzet! És mi mit cselekszünk? Az Úr templomából hozzuk az élet fényét és gyertyaszálunk jelképével járjuk az élet útját. Mit teszünk tehát a mai **körmeneten**?

1. Gyertyánk fénye nyomán járunk a földön.

- a) A gyertyafény csak jelképesen vezető fénysugár.
- b) Mert valóban Krisztus, az élő Fény az örök irányító.

2. Ég fényének lobbanása mellett élünk az égben.

Az Istentől küldött „tüzek” az örök életbe juttatnak.

a) Vezetőink és útmutatóink az Istenhez. Fény – maga a Mester. „Az igazi világosság, mely minden embert megvilágosít” (Jn 1,9). Fény – az Ő tanítása az emberiség számára.

b) Isteni tüzet lobbantók a lelkekben. „Ti vagytok a világosság világossága” (Mt 5,14). Ennek eredménye? Világos élet a földön. „Örök tűzzé válás” az égben. Mesterünk „élő Fénye” a földi életnek és élő fényé alakítója az embernek.

Bef.: Így azután mi is „égő gyertyaszálai” (soha el nem égők!) leszünk az Úrnak!

9. beszéd: (Antifona. Exurge...): Ébredj uram!

(Liturgikus beszéd: Egekbe kiáltás ereje)

„Kelj fel, Uram, nyújts segítséget, és tennevedért ments meg minket!” (Zsolt. 43,26).

Bev.: A menetelő ember egek felé kiáltó zarándok. Magamnak nehéz a bizonytalan út, de Veled Uram, biztos a lépésem. – Mit teszünk tehát mi, előretörő emberek?

1. Könyörgésünk hangos kiáltásától ébredzik az ég.

- a) Emberi szóban és kiáltó könyörgésben jelentkezik áhítózó lelkünk.
- b) Az Isten atyai szeretetében bizakodik gyarló életünk.

2. Isten fényvetésében biztos úton jár a könyörgő.

Az Úr nem marad néma. Fényét küldi, hogy életünk világos legyen.

- a) Prófétáit indítja.
- b) Egyszülöttjét küldi.
- c) Egyházát is ezzel a paranccsal küldi.

Bef.: Kiált a könyörgő ember, és fényt ad az égi Atya.

10. beszéd: (Antifona): Porta coeli

(Dogmatikus beszéd: Isten földre száll és ember égbe jut)

Bev.: A Szent Szűz Isten adta hivatására gondoljunk és az ő dicséretére járjunk énekelve a mai **körmeneten**. – Mit adott, és mit várunk a Szent Szűztől?

1. Rajta át jött a földre az ég Ura.

Isteni tervek áldottja a Szent Szűz.

- a) Felé fordulva nyílt kegyelemre – az ég kapuja.
- b) Az ő áldott életén át lépett a földre az ég Ura,

2. Rajtad át jusson az égbe az élet zarándoka.

De imádkozó énekünk csak diadalhymusz? Ez az első, de mellézköngése a könyörgés éneke. Mi

ennek a tartalma?

- a) Veled haladjunk a szent kapu felé. Ez a mi utunk.
 - b) Lelked szeretete folytán nyíljék meg az egek kapuja. Ez a mi vágyunk és teljes boldogságunk.
- Bef.: Porta coeli – a mi Édesanyánk élete és a Szent Fiától vett kegyelmeknek a közvetítése.

11. beszéd: Belépünk az Úr házába

(Erkölcsei beszéd: Tüzek – lélektüzek)

Bev.: A szentelt gyertyával végzett körmenet után újból belépünk az Isten házába vagy az oltár elé kerülünk. – Mit hordozunk most magunkban?

1. Égő gyertyaszál a jelképünk.

- a) Ez a gyertya a kézben ég.
- b) De az égő gyertya a hit fényére figyelmeztet.

2. Égő lélek az Isten adta szent kincsünk.

- a) A lelkünk szentélyében a hit tüze villan.
- b) A hit tüzétől az élet szeretetre lobban.

Bef.: Szentelt gyertya tüze – a lélek tüzének ereje.

12. beszéd: Hazafelé gyertyával a kézben

(Erkölcsei beszéd: Mit viszünk magunkkal?)

Bev.: A templomból hazatérünk és kezünkben visszük a szentelt gyertyát. – Mit akar mondani ez a csendes hazafelé térés?

1. Kezünkben visszük a gyertyaszálat.

- a) Mint egyszerű fényforrást vittük.
- b) Mint áldott gyertyát hozzuk.

2. Lelkünkben hordozzuk az égő szent lángot.

De mit ad ez nekünk?

- a) Az élő hit tüzét hozzuk.
- b) Hogy bajainkban Isten kegyét vegyük.

Bef.: Hazatérve – léleklángot hozunk. Egyház imájából származó Isten áldást nyertünk.

* * *

B/ rész – a/ csoportja: „kis liturgia” szövegeinek magyarázata

1. (Introitus) beszéd: Hol vessük az Úr áldását?

(Erkölcsei beszéd: A templom hivatása)

„Megemlékezünk irgalmadról, óh Isten, templomodnak bensejében. Miként híred, óh Isten, dicséreted is betölti a föld határait; jobbod igazsággal van telve” (Zsolt. 47,10-11).

Bev.: Ég felé fordul a szemünk, hogy ég felé táruljon a lelkünk. De ég felé tárul a lélek amforája, hogy telítessék benne az Isten áldása. – Hol csordul ez a kegy a legbensőségesebben?

1. Ahol a Szent Szűz Jézust bemutatta.

Ez a „várakozó nép” szentélye.

a) Salamon építette. „Éppen azért templomot szándékozom építeni az Úr, az én Istenem nevének, ahogy az Úr az atyámnak, Dávidnak szólott, mondván: Fiad, kit helyedbe királyi székedre ültetek, az építsen házat nevemnek” (3Kir. 5,5).

b) Cyrus, a perzsák királya. „Imígyen szól Cyrus, a perzsák királya: A föld valamennyi országát kezembe adta az Úr, a mennynek Istene, és ő meghagyta nekem, hogy házat építsek neki Jeruzsálemben, mely Judeában van” (1Ezd. 1,2). Igazi dicsőségét Aggeus próféta hirdette: „És megrendítem az összes nemzeteket, és eljő, aki után minden nemzet vágyakozik. És dicsőséggel töltöm be ezt a házat, úgymond a seregek Ura... Nagyobb lesz ez új háznak dicsősége az elsőénél, úgymond a seregek Ura” (Agg. 2,8 és 10).

2. Ahol az Úr papja az áldozati Bárányt felajánlja.

a) Az örök áldozat szentélye. Itt ismétlődik a végnélküli áldozat. „Ez az én testem, amelyet értetek adok. Ezt cselekedjétek emlékezetemre” (Lk 22,19).

b) Az emberek istenivé alakulásának helye. Itt részesedik az ember az áldozat kegyeiben. „Valahányszor ugyanis e kenyeret eszitek, s e kehelyből isztok, az Úr halálát hirdetitek, míg el nem jön” (1Kor. 11,26).

Bef.: Könyörgés: hadd legyek az, akiről az Írás így beszél: „Hadd hirdessem testvéreimnek nevedet, a gyülekezetben hadd dicsérjelek” (Zsolt. 21,23).

2. (Introitus) beszéd: A szent hegy orma

(Erkölcsei beszéd: Az Isten háza)

Bev.: Jeruzsálem temploma a szent hegyen épül. Ez az igaz Isten háza, amint Cirus király is hirdeti. „Imigyen szól Cirus, a perzsák királya: A föld valamennyi országát kezembe adta az Úr, a mennyek Istene, és ő meghagyta nekem, hogy házat építsek neki Jeruzsálemben, mely Júdeában van” (1Ezd. 1,2). – Hol lakik tehát az Isten?

1. A szentek szentélyében.

Az Isten háza szélesen és szűkebben fogva is értelmezhető.

a) Isten háza – a mindenség. Isten – mindenhol.

b) Isten háza – az örök mennyország. Isten – az örök világ Ura.

c) Isten háza – a templom szentélye. „Nagy az Úr, dicsérni kell őt felette Istenünk városában, az ő szent hegyén” (Zsolt. 47,2). Isten – a földi ember emelte ház szentélyének lakója.

2. A lélek szentélyében.

De van-e szentebb szentély is a kőből emelt szentélynél? Ez az Isten emelte lélekszentély.

a) Innét indul kifelé az Isten tisztelete.

b) Itt talál igazi otthont az egek Ura, Istene. „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16).

Bef.: Tehát oromzaton? Igen! A lelki élet magaslatán! Csakis itt az Isten!

3. (Introitus) beszéd: Isten irgalmának szentélye

(Erkölcsei beszéd: A bűnbocsánat)

Bev.: Hová menjünk terheinkkel? Lélekterhekre gondolok... Ezek ugyanis nem dobhatók le – emberi erővel! – Hová menjünk tehát?

1. Csak az ég Urához.

A lélek terhei – az ember bűnei, vagy belső zavarai.

a) Itt kapunk kegyelmet. „Megemlékezünk irgalmadról, óh Isten, templomodnak bensejében” (Zsolt. 47,10). – Ez bűnbocsánatot ad.

b) Itt találkozunk az Úrral! „Bocsásd el most szolgádat, Uram, szavad szerint békességben, hiszen már látták szemeim az üdvösséget!” (Lk 2,29-30). – Ez erővételre és erős életre segít. Tiszta – a lélek, erős – a küzdelmek viharában!

2. Mert Ő a kegyelem forrása.

a) Bocsánatot adva... Maga is bocsánatot ad, tanítványait is erre indítja...

b) Új lelki erőt kölcsönözve. Fény – a kezdet. „Melyet minden nép számára rendeltél: világossággul a pogányok megvilágítására” (Lk 2,31-32). Az isteni természet adás – a folytatás. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). Az örök élet – a befejezés. „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

Bef.: Csak Jézushoz törekedjünk, mert Ő a mi Megváltónk!

X

1. (Oratio) beszéd: Ahogy az „Egyszülött” jelentkezett

(Dogmatikus beszéd: Krisztus alakja)

Bev.: Simeon karján tartja és a Gyermekek alakját érintve dicsőséges hivatását dalolja. – Milyen alakban jelenik meg előttünk az isteni Üdvözítő?

1. A legtisztább ember formában jelentkezett.

Jézus Krisztusnak történelme van.

a) Előrehirdetik életét. „Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14).

b) Ember szüli a világ Üdvösségét. ... Megszülte elsőszülött fiát, pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem kaptak helyet a szálláson” (Lk 2,7).

c) Emberi módon él és tanít.

d) Keserves halállal emberhalált halt a Keresztfán. „Amint Jézus az ecetet megízlelte, így szólt: „Beteljesedett!” Aztán lehajtotta fejét és kilehelte a lelkét” (Jn 19,30).

2. Mintázom Öt emberi életem formájában.

Az első – valóságos látás, a második – valóságos élet legyen. Mintázom, de miben?

a) Az isteni elhivatottság keresésében. Mert engem is hív az Úr valamire.

b) Az életcél teljes szolgálatában. Nekem is vannak kötelezettségeim.

c) Az élet-áldozat élésében. Engem is hív erre az Úr! Valakiért – a földön, de mindenestre – Istennél!

Bef.: Az ember Krisztushoz könnyen közeledik. Legyen életmintád, és az isteni természet folytán – léssen életjutalmad!

*

1. (Graduale) beszéd: A Kisded az öreg karján

„Megemlékezünk irgalmadról, óh Isten, templomodnak bensejében. Miként híred, óh Isten, dicséreted is betölti a föld határait; jobbod igazsággal van tele” (Zsolt. 47,10,11).

Bev.: Mit akarunk lelki életünk tartalmául? Gyűjthetjük a föld kincseit, de nem elégíti ki lelkünket! Még a tudás és a művészet sem elég! – Mi kell tehát?

1. Jézus a mi kincsünk.

Hozzánk jön és embertestvér alakjában jelentkezik.

a) Tanító – szavaival. Ez az Evangélium, amelyet hozott; ez az Evangélium, amelyet az Egyház hirdet. „Aki titeket hallgat, engem hallgat. Aki titeket megvet, engem vet meg, aki pedig engem megvet, azt veti meg, aki küldött engem” (Lk 10,16). – Alaphangja: az élet optimisztikus hirdetése.

b) Tanító – életével. A szó erejét az élet adja. Mesterünké milyen? Az Isten Személye, azért teljesen tökéletes az élete. „Vegyétek magatokra igámat és tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatosszívű, – és nyugalmat találtok lelketeknek” (Mt 11,29). – Örök életet adó bőkezűséggel. Ez már áldozatos életének emberek felé való áradása. Értünk él. „Úgy szerette Isten a világot, hogy elsőszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). Értünk hal. „Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, aki életét adja barátaiért” (Jn 15,13). És minket Magával visz: „... Hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

2. Jézust hordozza mindig a lelkünk.

De kívül marad-e Ő a lelkünk küszöbén?

a) Hozzánk jő – a titokzatos Kenyér alakjában. Ez – látható jel.

b) Hozzánk jő – a kegyelem áramlásával. Ez – észlelhető lendület.

c) Lelkünkben lakik állandóan. Ez – istenivé nemesítő élet.

Bef.: Vele éljünk, és boldog lesz életünk! – Ha jelképesen ugyan, de magunkra is vonatkoztathatjuk az öreg Simeon történetét: „Bocsásd el most szolgádat, Uram, szavad szerint békességben, hiszen már látták szemeim az üdvösséget!” (Lk 2,29–30).

2. (Graduale) beszéd: A Kisded az öreget irányítja

„Amint hallottuk, magunk is láttuk, hogy a seregek Urának városát, a mi Istenünknek városát örökre alapította az Isten!” (Zsolt. 47,9).

Bev.: Gyermekek ereje – öregeket megindító (elsőáldozó gyermek kérése: „nagyapa, áldozzék!”)...
Mire tanít az élet határához érő öreg Simeon?

1. Az öreg szeme is az Istenre figyel.

Az ember élete a földön perog és égre feszül.

a) Az ifjú ember – a közeli dolgokat és tárgyakat látja... Ezért értékeli is túl nagyra. Könnyen eltér az igaz és végnélküli látószögtől.

b) Az „öreg szem” – távollátó... Ezért a közvetleneket kevésbé látja és értékeli. Előtte a nagy távlatok tárulnak... Az Istent és a Végnélküli tájat látja és szereti (az öregek már könnyebben Istenhez térnek!)...

2. Az öreg élet is Jézussal az örök partok felé halad.

Az ugyan ősi igazság, hogy minden élet az örök tájak felé tör, de az is igaz, hogy az öreg kor, az életalkony az örök tájaknál várja az élet tavaszát.

a) Már a gyűjtött kincsek érvényét keresi.

b) Az Úr ígerte élethajnalt várja. Itt minden befejeződött, ott az összes életkincs életté fakad.

Bef.: Szent „életévelő” az ember, akinek életősze és élettele után felvirrad az örök tavasz gyönyörűsége. – De ezt **legerősebben** a kegyelemmel „**áldott öreg**” látja...

*

1. (Tractus) beszéd: Várás, látás, birtoklás és elbocsátás

(Erkölcsei beszéd: Az ember Isten keresése) (Egyező szöveg az Evangéliummal)

Bev.: Járjuk az élet útját, éljük a földi életet, de végül is Isten tenyerében perog alá az élet. – Mindenki végigjárja ezt az utat, akarva, nem akarva. – Miért? Mert Simeonként az élet üdvösségét várja. – Mik ennek az állomásai?

1. Várunk.

Feltekintünk az égre... Az élet fényét, melegét várjuk... És ha tagadjuk az Urat? Akkor is szeretnők, ha észlelné őt a lelkünk. Nincs és nem is lehet teljes elszakadás.

2. Látunk.

Ez már az értelem emelő műve. Vagy a természetfeletti kegyelem ajándéka. Olyan, mint Simeon Isten áldása...

3. Birtokolunk. A megszerzett kegyelmek lélekkincseink. De a **kidolgozott** és **életté változtatott** kegyelmek – örök értékeink!

4. Elbocsáttatunk. De **csak** – a földi életből, hogy „hazatérjünk” és égi Atyánkkal találkozzunk!

Bef.: Ez a mi **életutunk** és ez a mi **életdiadalunk**.

*

1. (Offertorium) beszéd: Az isteni ajkak mézédese dala

(Erkölcsei beszéd: Az áldott emberi nyelvek)

„Ékesebb vagy az emberek fiainál, kedvesség ömlik el az ajkadon, azért áldott meg téged örökre az Isten” (Zsolt. 44,3).

Bev.: Istenfia ajka – égi melódiát zengő hárfa. De zengheti-e az ember is az Isten szent dalát?

1. Emberi ajkak zengik az égiek dalát. Szűz Anyánk, Szt. Erzsébet és Simeon mutatja, hogy **igen**. – De kiknek ajkán csendül?

a) Akik Isten áldottjainak mondhatók. Ez a kegyelmi áradás égi ajándéka.

b) És akik Isten tervei és ajándékai használatával élik életüket. „Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt” (1Kor. 15,10).

2. Mert Isten Lelke ihleti az emberek ajkát.

Az emberi dal ihlettség eredője. Égi dicséret pedig – Isten ihlető ereje.

a) Domine, labia, mea aperie... Azért imádkozzunk így!

b) Tűzzel égesd ajkaimat! Ezért kérjük ezt a kegyet! – A próféta vette, én is alázattal esdeklek érte!

Bef.: És mi lesz így a lelkem dala? Örökké zengő melódiá, amely ajakkal és léttel zengi: Szent,

szent, szent a seregek Ura, Istene!

2. (Offertorium) beszéd: Örökké daloló marad az ajkad (Erkölcsei beszéd: Meddig tart a daloló élet?)

Bev.: A mi életünknek az a legfenségesebb élettartalma, hogy mécsese ki nem alszik és dala el nem csendesül – mindörökre! – Hogyan áll ez a kérdés?

1. Isten adja az örök életet.

Isten teremtményei között kiemelt az ember, mert a szellemi lélek hordozója. Ennek pedig kiváltságai:

a) A szellemiség ereje: az „én” és sohasem tárgy; tehát állandó alany, ennek lényege pedig: a végnélküliség.

b) Az Isten-képiség kegye: rajtam az Isten képe.

c) Az isteni természet égi ajándéka. Lehet ez a mulandóság terhével terhelt?

2. Ember zengi az Istent illető örök dicséretet.

Föld embere légy boldog abban a tudatban, hogy az ég várományosa és az örök élet hordozója vagy! Így azután állandóan dalos a lelked.

a) A földön derűs vagy – a jövő reményében. „A hit reményeink szilárd alapja és a nem látott dolgok igazolása” (Zsid. 11,1).

b) Az égben boldog vagy – a birtoklás örömeiben. „Ma még csak tükörben homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok” (1Kor. 13,12).

Bef.: Az örök élet hívó tudata – örök dalossá alakítja az embert.

*

1. (Secreta) beszéd: A Szent Szűz közbenjár

Bev.: Istenhez hogyan közeledik az ember? Vannak földi, természet-feletti és személyi segítségek. – Kinek kérése vezet Hozzád, Uram?

1. Anyád kérése gyámolítása könyörgésemnek.

A természetes anya és fiú kapcsolat maga is szereteten alapuló egybe-tartozás és segítséget jelent. – De itt több történet!

a) Kereszteden anyánkká tetted Anyádat!

b) Megváltó munkában rajta keresztül adod ajándékaidat.

2. Hogy érdemes legyek kegyes meghallgatásodra.

a) Anyád vezet Hozzád.

b) Így érdemes lesz szeretetedre szolgád.

c) Így testvéreddé lesz a föld zarándoka.

Bef.: A legszentebb ember az én kíséretem. Első eszköz – az „Úr szolgáló leánya”. – Mit remélhetünk? Szíves fogadtatást!

2. (Secreta) beszéd: Az áldozatom oltárra fektetése (Erkölcsei beszéd: Az én áldozatom)

Bev.: Áldozatunk anyagi része: a kenyér és a bor felajánlatott. Imádkozó része azután arra utal: én is hozzak áldozatot. – De mit tegyek?

1. Lelkemet hozom eléd, Uram.

Áldozatul azt hozzuk, ami nagy és érték.

a) Lelkem – Isten adta tehetségeivel.

b) Lelki életem – odaadó erőfeszítésével.

2. Hogy lelked kedvét lelje bennem, Uram!

De a felajánlásnál fontos az is, hogy elfogadjon az ég Ura.

a) Ezért imádkozom.

b) Ezt a kegyet értékesítem. Az elfogadás ugyanis szeretet, és az Isten szeretete az én életem igazi

értéke.

Bef.: Lélekáldozatom tehát – életem üdvössége.

*

1. (Communio) beszéd: Mi a földi életünk boldogsága?

(Erkölcsei beszéd: Életcélunk!)

A napi Evangélium szövegének töredéke: „Kinyilatkoztatást kapott (Simeon) a Szentlélektől, hogy nem hal meg, amíg meg nem látja az Úr Fölkentjét” (Lk 2,26).

Bev.: Boldogságot keresünk és ennek birtokbavétele a célunk. De hogyan tudjuk megtalálni? Mi valóban a mi feladatunk?

1. Várni Krisztust!

a) Egész emberiség adventje ez! Állandó imája: „Adjon néked az Isten az ég harmatából s a föld kövérségéből bőséget a gabonából s borból” (1Móz. 27,28).

b) Az én egyéni életem is „Rorate”-t énekel. „Harmatozzatok, egek, onnan fölülről, és csepegjék a felhők az igazat” (Iz. 45,8).

2. És birtokolni Krisztust.

De mikor boldog az élet?

a) Ha teljesülnek földi vágyai.

b) Ha teljesülnek örök áhítozásai.

Bef.: Boldog az életünk, ha Krisztus a mi birtokunk!

2. (Communio) beszéd: Mi az örök életünk boldogsága?

(Dogmatikus beszéd: Az örök élet tartalma)

Bev.: Életcélunk a végnélküli élet. Krisztus mondja és Krisztus ígéri. – De miben áll ez az örök élet tartalmilag?

1. Találni Krisztust!

a) A földön keresők és nyomain lévőök. „Keressétek (először) inkább az ő országát (és igazságát) és ezeket (mind) megkapjátok” (Lk 12,31).

b) Az örök életben birtokoljuk. „Ma még csak tükörben homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok” (1Kor. 13,12).

2. És együtt élni Krisztussal!

a) Élet – az örök élet. „Rövid idő még, és a világ nem lát engem többé. De ti láttok engem, mert én élek és ti is élni fogtok” (Jn 14,19).

b) De a Krisztussal való élet – az élet tökéletessége. Itt szakítás van – a mulandósággal és küzdelemmel. Itt együttélés van – a végtelen Jósággal: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20). Itt boldogság van – a végtelen szeretet áramlásában.

Bef.: Ez a Szeretet a tartalom! – „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,13).

*

1. (Postcommunio) beszéd: Égi életünk

(Dogmatikus beszéd: Igazi segítségünk)

Bev.: Zarándokutunk biztos mesgyéje kegyelmi csoda. Az az út, amelyen a Mester járt. Kettős közeledést mutat – ez az életút. – De mi ez?

1. Per Mariam – ad Filium.

Hogyan juthatok a Megváltóhoz?

a) Szűz Anyján át keresem, aki szülte.

b) Szűz Anyján át kísérem, aki halálíg követte.

c) Szűz Anyján át áhítozom utána, aki a mennyek Királynőjeként oda is követte.

2. Per Filium – ad Patrem.

Az Írás szerint a Fiút az Atya küldi és hazavárja. –És az embert?

a) Mária tehát – Jézushoz segít.

b) Jézus pedig titokzatos módon az Atyával egyesít. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). De sohase felejtsd: az emberi személyiség megőrzésével!!!

Bef: Biztos célbafutás Atyánkhöz! Égi Fényhez jut a föld világossága!

* * *

B/ rész –b/ csoportja: az Evangélium szövegéhez fűződő beszédek

Az Evangélium szövege az Úr bemutatása, a gerlice áldozata, Simeon hálálkodása és a Messiásra való fényvetése, meg a Szent Szűz életét érintő jövendölése. – Íme! Ezek a tételek kínálkoznak a szónok számára. – De még a beszédvázlatok közlése előtt meg kell jegyeznünk, hogy a mai Evangélium szövege (Lk 2,22-32) egyenes előzménye a Karácsony nyolcada alatti vasárnap Evangéliumának (Lk 2,33-40), és így a két szöveg egybefogásából is több beszédtelet lehet levezetni. Éppen ezért fel kell hívnom a szónokok figyelmét, hogy a mai Evangéliumból mondandó beszédteletek kiválasztásánál és kidolgozásánál lapozzák fel az utóbb említett szöveghez írtakat, mert ott is sok gondolatot és beszédtelet találnak. – Az Evangélium szövegéhez írt vázlatokban különálló beszédeket közlünk és beszédlánc-tervezeteket fonunk. Lássuk most ezeket egyenként.

Különálló beszédek

1. beszéd: A Szűz Anya útja

(Erkölcsi beszéd: Szűzanyánk életútja)

Bev.: A Szent Szűz jeruzsálemi templomba vezető útja eszünkbe juttatja az Istenanya életútjának kérdését. Mintha azt keresném: milyen utat járt Anna leánya, Mária, hogy ennek látása utat mutasson nekünk.

1. Isten választotta úton indul.

a) Ez az út: a szeplőtelen fogantatás kegye. Ez kiválasztottságának jegye.

b) Majd a tisztaság útján halad. Ez már az ő szent életének kivirágzása.

2. Isten parancsai útján halad.

a) Ez az emberi jószág jelentkezése és az odaadó készség kialakulása.

b) Ennek a készségnek kirobbanó fohásza és önátadása: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38).

3. Mózes törvényeinek mesgyéjét tapossa.

„Amikor elteltek a mózesi törvényben megszabott tisztulás napjai, Jeruzsálemba vitték, hogy bemutatassák az Úrnak” (Lk 2,22). – Isten választotta, kegyelmekkel teljesen áldotta és Istenanya; mégis a törvény hűségese.

4. A Kálvária útját járja.

Ez az áldozatos Szűzanya útja. Azt is mondhatnám: a megváltó áldozat lélekrészese, végül megdicsőülés a befejezés.

Bef.: Íme a Szent Szűz útja milyen vonalat mutat? Istentől kiválasztva járja az engedelmes és alázatos utat és végül Isten megdicsőítő kegyét veszi. Mire tanít? Kövesd Isten hívását, engedelmesen kövesd az Isten parancsát, és így Istenhez emelkedve boldog létszen örök életed.

2. beszéd: Az ajándékot hozó Szűzanya

(Erkölcsi beszéd: Szűzanyánk ajándékai)

Bev.: Az Evangélium szövege szerint törvényszerű rendelkezés vala, hogy „Minden elsőszülött fiúgyermek az Úrnak legyen szentelve.” Be akarták mutatni az Úr törvényében rendelt áldozatot is: „Egy pár gerlicét vagy két galambfiókát” (Lk 2,23-24). – Mit tesz tehát a Szent Szűz a bemutatás napján?

1. Ajándékot visz Istennek.

Ez a törvény szava. Bemutatják az Úrnak és áldoznak az Úrnak.

a) Galamb az áldozat tárgya. A szegények tárgyi ajándéka.

b) De a lélek – a kegyelemmel teltnek Isten felé fordulása. Azt mondhatnám: az áldozatot bemutató lelke Isten tiszta virága. Az áldozatnál pedig nem a külső tárgyi nagysága, hanem a lélek szándéka és nemessége a döntő. „Bizony mondom nektek: Ez a szegény özvegy többet dobott a perselybe, mint a többiek. Azok ugyanis mindnyájan fölöslegükből adtak, ez azonban azt a keveset is odaadta, amire szüksége volt: egész megélhetését” (Mk 43-44).

2. Ajándékot ad az embereknek.

Ez is bemutatás – az emberek számára. Ezt azonban nem értették meg a templomba gyülekezők együttese. Ezt csak a Szentlélek világosította lelkek tudhatták.

a) Ezért érti Simeon – a bemutatást. Róla ezt írja az Írás: „A Lélek ösztönzésére a templomba ment” (Lk 2,27). Majd ezt a szent felismerést és elfogadást adja ajkára a Lélek: „Bocsásd el most szolgálodat, Uram, szavaid szerint békességben, hiszen már látták szemeim az üdvösséget” (Lk 2,29-30).

b) És születésétől kezdve fokozatosan mutatkozik be – a mi számunkra. Angyalok a hirdetői – a pásztorok számára. Csillag a fénymutató – a bölcsék számára. Tanítása, megvilágító kegyelme és csodás feltámadása a bemutatkozás – az emberek számára. – Így mi is Simeonként megérezzük: itt a Megváltó, ki Istenatyánkhoz segíti az élet küzdő emberét.

Bef.: Milyen ajándékot hoz tehát a Szent Szűz? Gerlicét az Istennek és Istenfiát az embernek.

3. beszéd: A templom lakói

(Erkölcsi beszéd: A templom lakói)

Bev.: A jeruzsálemi templom az igaz Isten házának épült. Ezért mondja róla az Írás: „A föld valamennyi országát kezembe adta az Úr, a mennynek Istene, és ő meghagyta nekem, hogy házat építsek neki Jeruzsálemben, mely Júdeában van” (1Ezd. 1,2). Így tehát: Isten háza. De ezt a szent házat keresik és látogatják az emberek. Kérdéssé tehető: kik találnak otthont a díszessé díszített templomban?

1. Isten Maga a templom igazi Lakója.

Az ember azért építi a templomot, hogy szentélyt teremtsen a föld értékeiből az Istennek.

a) A szent sátorban és Jeruzsálemben a templom szentélyében lakást vett az Úr... „...befedé a felhő a bizonyosság sátrát s betölté azt az Úr dicsősége... Ha felemelkedett a felhő a hajlékról, elindultak Izrael fiai, seregről-seregre” (2Móz. 40,32 és 34). „Az Úr felhője lebegett ugyanis nappal a hajlék felett, éjszaka meg tűz, Izrael egész népének láttára, egész utazásuk alatt” (2Móz. 40,36). – Ugyanezt mondja az új templomról az Írás: „Mivel pedig valamennyien egyszerre zendítettek reá a trombitákra, az énekszókra, a cintányérokra, a hangszerekre és a különféle zeneszerszámokra és fennhangon énekeltek, messzire hallatszott a hang. Mikor pedig elkezdtek dicsérni az Urat és mondogatni: dicsérjétek az Urat, mert jó, mert irgalmassága örökkévaló – betölté a felhő az Isten házat, úgy hogy a papok a felhő miatt nem tudtak szolgálatba állani s szolgálni, mert az Úr dicsősége teljesen betöltötte az Isten házat” (2Krón. 5,13-14). Itt a felhő ködje a jelzés...

b) A mi templomunkban kenyér színében éli titkos életét a Mester: Az Oltáriszentség, melynek jelenlétét a kis mécses lángja jelzi. Így tehát: Isten a templom igazi Lakója.

2. És az Isten háza mennyiben az „ember otthona?”

Annyiban, hogy az Istent keresők együttese is a templom látogatója. Az ember legősibb és legbelőbb életrezdülése: Isten keresése. – Hol keresi?

a) A természetben? Itt nyomait találja és létét megismeri.

b) Isten házában?... Itt tiszteletének helyét találja és azért ezt ő is saját és legszentebb házának avatja. Ide jár az imádkozó és áldozatot bemutató ember. Ez a szent hely az ő szentélye és megszentelődésének helye.

c) Lélekszentélyében találja közvetlenül az égi Atyát. „Ti azonban nem test szerint, hanem lélek szerint éltek, ha valóban Isten Lelke lakik bennetek” (Róm. 8,9).

Bef.: Jeruzsálem – az igaz Istent hívók egyetlen temploma volt. Nekünk minden kis falucskában templomot emeltek öseink. Itt él az Úr, és ide járjon áldozatot bemutatni az ember.

4. beszéd: Az igaz Simeon

(Erkölcsi beszéd: Kiben lakik Simeon lelke?)

Bev.: A jeruzsálemi templom várva várta az Üdvözítőt. Ez volt az előkészület szentélye. – De ki találkozott a Messiással?

1. Valóságos alakban az agg Simeon próféta. A zsidó nép lelkét ez a szó fejezi ki: **várakozó.** Lélekénekét ez a szó zendíti:

„Harmatozzatok, egek, onnan fölülről, és csepegjék a felhők az igazat” (Iz. 45.8).

a) Simeon isteni ígéretet véve – várta.,

b) Simeon isteni ígéret teljesülése után vette.

c) Egész emberiség – Isten ígérete alapján szintén elnyerte. Az Isteni ígéretteljesítés maximumát így fejezi ki: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

2. Titokzatos alakban bennem él az Úr Egyszülöttje.

A Messiás – az én Üdvözítőm.

a) Születése – az én üdvöm hajnala. Ezt áhítozom – lelki értelemben.

b) Megváltói tevékenysége – az én életem igazi értéke. Újjászületésemet adja. „Bizony, bizony mondom neked, ha valaki újra nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5). – Életvesszőként az örök Szőlőtökéhez kapcsol. „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehettek” (Jn 15,5).

c) Lelkemben való lakozása – az én örök boldogságom biztosítása. „... Hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Így mi az igazság? – Simeon karjaira vehette az Üdvözítőt, én pedig lelkemben bírom az Úr Egyszülöttjét.

5. beszéd: Mit várnak a Simeonok?

(Erkölcsei beszéd: Az üdvösség várói)

Bev.: Az Ószövetség reményét így lehet egy tételben kifejezni: Messiás-várás. Az Ószövetség embereit így lehetne egy szóba zární: Simeon, a Messiást váró. – Mi volt és mi most is az emberek vágya?

1. Izrael üdvét várta az igazi agg Simeon.

a) Izrael várta.

b) Hogy népét és az egész emberiséget megváltsa.

c) Simeon reprezentálta.

d) A reprezentáns feltalálta.

2. Emberiség üdvét várják a mai Simeonok.

Mert a Messiás mindenkinek személyes igénye is.

a) Mindenkinek adja – a lehetőséget. Ezért mindenki kereső és váró. Még az Istentől távolállók, illetve elszakadók is. Végül keresik, ha összeroppanásuk után igazi élettartalom lesz az igényük.

b) Egyes embernek adja a közvetlen és személyes üdvösséget. Reátalál – fényben. Reátalál – életmódban.

c) Reátalál – élettartalomban.

Bef.: Az Agg Simeon egész emberiségnek reprezentálója. Mindenki Krisztust, üdvöt vár. Sokan a földtől, de az igaziak az égtől. Jött az embereknek és jön énhozzám is a Messiás.

6. beszéd: Ki szól a várakozóhoz?

(Dogmatikus beszéd: A Szentlélek szava)

Bev.: Az egekre feszülő áhítozása: „Harmatozzatok, egek, onnan fölülről, és csepegjék a felhők az igazat” (Iz. 45.8). – De az égi felelet hogyan csendül az ember felé? Azt is kérdezhetném: kicsoda felel az egek tájékaról?

1. A Szentlélek – a megvilágosítás útján.

Az ember kérése sokféleképpen veszi a feleletet.

a) Hangra sokszor hang felel. Szól az Isten, Maga vagy követein át (lelkiismeret, vagy isteni küldött)...

b) Léleksóhajra – léleksegítés a felelet. Megérezem – segített az Isten!

c) Sötétségből fényt kérve – lélekmegvilágosítás a válasz. Nem láttam tisztán – és látok... Ez már felelet a fénykeresésre... A lélek igazi fénye: a Szentlélek. Tűz, – amely világít! Életutat... Ember életcélját... Ember lélekvilágát... Íme, ezért mondja az Írás: „Várta Izrael vigaszát és a Szentlélek lakott benne... A Lélek ösztönzésére a templomba ment...” (Lk 2,25 és 27).

2. A Szentlélek – sugallat útján.

A Szentlélek templomai vagyunk. Tehát az Úr lakik lélekszentélyünkben. Ez az égi Lakó nem néma, hanem beszédes.

- Szól – sugallat útján.
- Szól – az indító erő útján.
- Szól – személyes természetének közlése útján.

Bef.: Várakozik és vágyakozik az ember! De felé fordul és szól hozzá a Szentlélek Úristen. Hallgasd szavát és kövesd utasítását!

7. beszéd: Kiknek vágyai teljesülnek?

(Erkölcsei beszéd: A vágyak teljesülnek?)

Bev.: Kiknek vágyai és milyen vágyai teljesülnek? – kérdezem, Simeon vágyakozását hallván. A földi ember a földieket keresi, az égi ember az isteniek után eped. – Kiknek vágyai teljesednek?

1. A földi vágyak igényesei csalódnak.

A földiek után törtetve végül is végeseket keres az ember.

- Ha elérkeznek, új vágyakat szülnek.
- De elérhetnek vagy nem teljesülnek, végül is csak véges örömeket adhatnak. Ezért még teljesülésük után is – csak átfutóak. Ezek pedig természetüknél fogva – nem az ember életigényének valóságos tartalmai. A földi életörömök hullámfodrok, amelyek rövid tarajozás után a hullámvölgybe temetkeznek.

2. A lelki vágyak hordozói kielégültek.

Aki lelkieket igényel, az boldogan éli életét.

- Még a földi élet öröme is – a lelki embereké! „Boldogok a szelídek: övék lesz a föld” (Mt 5,5).
- A földön járó Mester is a szegény és egyszerű embereké! Azért, mert az ő igényük nem anyagi, hanem lelki.
- Vágyaik pedig az örök tájak felé törő. Nem horizontális, hanem vertikális az emberi lélek útja. És ezek Isten szeretetéből kielégülnek.

Bef.: A föld csak részleteket ad, az ég minden vágyat kielégít.

8. beszéd: A Jézust látók

(Dogmatikus beszéd: Krisztus személyisége)

Bev.: Jézust látni lehet emberi szemmel és Isten áldotta szemekkel. Minek látszik az egyik és minek látszik a másik fényvetés mellett?

1. Embernek látják – az emberi szemek.

Isten adománya a szempár, amelyen át a lélekbe lép a világ.

- Ezzel látjuk az anyagi világot.
- Ezzel látjuk az emberi életet.
- Ezzel látjuk a betlehemi Kisdedet is. Ezért – egy a gyermekek között. Ezért egy – a növekedő emberek között. Ezért egy – a dolgozók között. De ez nem baj, hogy így látom? Nem! Miért? Mert nagyobb az emberi bizalom, ha az emberalakban látott Mesterhez fordul a tekintetem.

2. Üdvözítőnek látják – az isteni szemek.

Ez a látás már kegyelmi látás.

- Az ilyen látó vette – a hit kegyelmét.
- Az ilyen látó vette – a Szentlélek fényét (Simeon!).
- Az ilyen látó vette – az isteni Szeretet felértékelő derűlátás kegyét.

Bef.: Kérdezzük végezetül: valóban kicsoda a betlehemi Kisded? A felelet így fogja egybe a két szempár ítéletét: Isteni és emberi természetet hordozó Isten. Egyszóval: Istenember!

9. beszéd: Az isteni Gyermek – az emberek élén

(Erkölcsei beszéd: Kik a Krisztust hordozók?)

Bev.: Ha a népek áhítozásának tárgya a Krisztus, akkor keresve keressük, kik a boldog megtalálók?

1. Simeonnak karja zárja.

Kicsoda ez a próféta?

- Isten választotta „várakozó”!
- Isten ígéréteben bizakodó!
- Végül Krisztust karján tartó!

2. De ne nézd törődötten Simeon örömét, mert te magad is birtokolhatod az ő boldogságát. Hogyan? – kérdezel. A felelet ez: **Őt az életvándornak lelke is hordozza.**

És kicsoda az életvándor?

- Minden ember.
- Így én magam is!

Bef.: Végső kérdésünk: és melyik a nagyobb? A várakozó – a megváltás hajnalhasadását látja, a megváltott – a megváltás örömét élvezi. – Simeon előtt megjelent a Messiás, előttünk pedig fényben áll az Istenember! Az, Akit lelkemben hordozok és Akit örökké élvezek.

10. beszéd: Mikor távozzhat boldogan a földről az ember?

(Erkölcsei beszéd: Az örök boldogság feltétele)

Bev.: Az „örök vándor” ősi kérdése: mikor hagyhatja el boldogan a földet, mert bízhat abban, hogy célt ér az élet?

1. Ha látta az Urat.

Az ember ugyanis a földön is Istent kereső; mikor boldog tehát?

a) Ha látta az Urat. Nem szemmel, hanem értelmi fénnnyel. „Hiszen, ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján értelemmel fölismerhető” (Róm. 1,20).

b) Ha élte az Urat. Hűségesen teljesítette parancsait. „Mester, mi jót kell tennem, hogy eljussak az örök életre?” „Mit kérdesz engem a jóról? – válaszolta. Egy a jó (az Isten). Ezért ha el akarsz jutni az életre, tartsd meg a parancsokat” (Mt 19,16-17).

2. Ha lelkében hordozta az Urat.

De a látás és találkozás nem átfutó észlelés, hanem valóságos birtokbavevés.

a) Életében vette. Szentségek, kegyelmek és természetében való részesedés. Ennek már itt ez az eredménye: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

b) Halála előtt ette (Viaticum!).

Bef.: Így Krisztussal könnyű átlépni az örök élet mesgyéjét.

11. beszéd: Lumen ad revelationem

(Dogmatikus beszéd: A Kisdéd hivatása)

Bev.: Miért szállt a földre az Úr Egyszülöttje? Isten személyes szeretetét tárja és embert istenivé nemesíti. – Hogyan megy ez végbe?

1. Isten képének fényét birtokolja és sugározza.

Látszólag ember, de valójában Istenember.

a) Az apostol így értelmezi: „Benne élet volt, és az élet volt az emberek világossága” (Jn 1,4).

b) Ő Maga így hirdeti: „Nem hiszed, hogy én az Atyában vagyok és az Atya énbennem?” (Jn 14,10).

c) Az égi Atya így erősíti: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17).

2. Emberarcát hasonlónak kontúrozza.

A megváltás ténye – a Mesternek reánk vonatkozó kegye. – De miben áll ez?

a) Bűneink törlésében. „Nézétek, az Isten Báránya!” (Jn 1,36). „Hiszen tudjátok, hogy nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19).

b) Istenhez tartozandóságunk hangoskodásában. „... Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Is-

tennek, Krisztusnak pedig társörökösei” (Róm. 8,17).

c) Istenivé nemesedésünkben. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). – Sőt: „...Hozzá megyünk és benne fogunk lakni” /Jn 14,23/.

Bef.: És mi ennek teljessége? – Az örök élet dicsősége.

12. beszéd: A népek örök Fénye

(Erkölcsei beszéd: Az ember állapota)

Bev.: Milyen az ember lélekképe?

1. Minden ember ködben járó.

És a Krisztus előtti kép?

- a) A paradicsomon kívül?
- b) Isten természetfeletti kegyelme nélkül?

2. Minden ember fényben élő.

Ez a Krisztus utáni életkép.

- a) Az Ige az élet fénye. „Benne élet volt, és az élet volt az emberek világossága” (Jn 1,4).
- b) Az Ige – az ember értéke. „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14).
- c) Az Ige az ember fénybevonója. Mégpedig: tanítással, vezetéssel és táplálással.

Bef.: Boldog lehet a megváltott nemzedék fényben úszó élete.

* *

Beszédláncok

I. beszédlánc címe: Az engedelmes Asszony

Ez a beszédlánc a Szent Szűz lelkületét magyarázza.

1. beszéd: Az Isten parancsaira felfigyelő

Bev.: Mi a jellegzetes lélekjegye?

1. Íme az Úr szolgáló leánya.

2. Íme a szenvedés törének készséges vállalója.

Bef.: Ezért áldozatos élete mindnyájunk értéke.

2. beszéd: Nagyban áldozatos

Bev.: Kicsoda az áldozatos?

1. Életét adja áldozatul.

- a) Istenanyasága odaadása.
- b) Külső megítéltetése önátadása.

2. Örömeit adja ellenértékül.

- a) Állandó áldozat és magány az övé.
- b) A kereszttől örök kísérete szintén az övé.

Bef.: Aki mindent feláldoz...

3. beszéd: Kicsiségben is hódolatos

Bev.: Kicsinyekben is behódoló.

1. A törvénytartásban hódoló.

2. A szegénység viselésében kitartó.

Bef.: Így Isten nagy áldását vevő.

4. beszéd: Az Isten tervezte „áldozatos Asszony”

Bev.: Isten előrerendelése.

1. A tisztaságos anya.

2. Az Istennek Anyja.

Bef.: Az élet legtökéletesebb példaképe.

*

II. beszédlánc címe: Áldozat – életáldozat

Ez a beszédlánc a Szent Szűz életében akarja bemutatni az áldozat fenségét, de mindig arra tör, hogy a mi lelkünket is arra hangolja, hogy készségesek legyünk minden áldozat bemutatására.

1. beszéd: A hivatást vállalók

Bev.: Mindenki hivatott.

1. Isten adja a hivatást.

2. Ember vállalja a szolgálatot.

Bef.: De hivatását teljesen, maradék nélkül teljesítse.

2. beszéd: Módot is vállalok

Bev.: Magam választom-e a módot?

1. Ahogyan az Isten akarja.

2. Úgy dolgozik az Isten szolgája.

Bef.: Isten tervei szerint dolgozom.

3. beszéd: Mindent teljesítek

Bev.: Teljesen átadom magamat.

1. Maradék nélkül.

2. És túlsordulóan.

Bef.: Hogy bennem az Úr munkálkodjék: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

4. beszéd: Legszentebbet is áldozatul hozom

Bev.: Ábrahám áldozata... Ez előkép.

1. Fiát is áldozatul adja.

2. És saját életét is felajánlja.

Bef.: A Szent Szűz áldozata kiemelkedő és valóság. Persze, mindenek feletti: a Krisztus áldozata.

*

III. beszédlánc címe: Az agg Simeon lelkének hordozói

Ez a beszédlánc azt a gondolatot akarja fejtegetni, hogy milyen módon várják ma Krisztust az emberek.

1. beszéd: Kielégül-e a „mai ember”?

Bev.: Meg kell állapítani, hogy a „ma embere” igazán megváltást váró.

1. Kiszélesedő szociális reformokat váró.

2. Emberérték megemelését áhítózó.

Bef.: Az az igazság, hogy ezt csak Isten elégítheti ki.

2. beszéd: Miért dolgozik a „mai ember”?

Bev.: Megállapítható, hogy boldogság keresésért.

1. **Boldogít-e a föld?**
2. **Boldogít-e a tudás és a szépség?**
3. **Boldogít-e a szellem végnélküli tárulása?**

Bef.: Fogjuk egybe a válaszokat: ezeket csak Krisztus, az Istenfia adhatja meg nekünk.

3. beszéd: Mit akar a „mai ember”?

Bev.: Kezdjük ezzel a felsorolással: jót, szépet, igazat és boldogságot.

1. **Adhatja-e mindezeket a föld?**
2. **Mindezt biztosítja az ég.**

Bef.: Fejezzük ki örömünket afelett, hogy még igényeink útján is Istenhez juttat az élet.

4. beszéd: Mikor elégülne ki a „mai ember”?

Bev.: Állapítsuk meg, hogy az ember és különösen a „mai ember” olyan élő amfora, amely állandó töltékeztetést igényel és amelynek oldalfalai szétterebélyesedve – nyitottak...

1. **Aki reáésszámít végnélküli igényeinek fenségére.**
2. **Aki reáésszámít az isteni Szeretet örökké töltő áramlására.**

Bef.: Az az igazi valóság, hogy a végnélküli életet élő és a végtelen Istentől állandóan kapó ember az élet boldoga és kielégültje.

*

IV. beszédlánc címe: Lélekasztalunk terítéke

Ez a beszédlánc jelképesen akarna arra utalni, hogy Krisztus nélkül nem boldog az élet asztala.

1. beszéd: A föld asztalának letelepültjei

Bev.: Színezzük azt a gondolatot, asztalt igényel az ember, hogy erőt nyerjen a tápláló kenyérből.

1. **Kell-e kenyér a testnek?**
2. **Kell-e ital az életnek?**

Bef.: Tényként mondjuk, azért dolgozunk, hogy ezek erejével felfrissülve élni tudjunk.

2. beszéd: A tudás, művészet asztalának lakmározói

Bev.: Állítsuk fel a tételt mondván: „Éhínséggel sanyargatott téged és eledelül mannádat adott néked, melyet nem ismertél sem te, sem atyáid, hogy megmutassa néked, hogy nemcsak kenyérből él az ember, hanem minden igéből, mely az Isten szájából jó” (5Móz. 8,3 és Mt 4,4).

1. **Elég-e a tudás asztala?**
2. **Elég-e a művészet terítéke?**

Bef.: A lélekiséget átfutóan enyhíti, de fokozatosan erősebbé, végül követelővé teszi...

3. beszéd: Krisztus földön terített „szent asztalának” élvezői

Bev.: Leszögezhető, hogy az „Úr asztala” már a föld emelkedettjeinek terítéke.

1. **Itt már Krisztus a vendéglátó.**
2. **Itt az égi Eledel az erőt nyújtó.**

Bef.: Ez az asztal már a föld boldogjainak asztala.

4. beszéd: Az örök asztal örök vendégei

Bev.: Tegyük fel a kérdést: örülünk-e, ha lebontják az „Úr asztala” terítőjét?

1. Igényelnők az állandó terítést és égi Eledelt.

2. Örök életben birtokoljuk az Úr örök vendégségét.

Bef.: Csak az az ember boldog a földön és égben, aki Krisztusra talál itt és az örök életben!

*

– Most folyamatos számozással még két beszédlánc következik, de csak a **címek** felsorolásával.

V. beszédlánc címe: Az Ószövetség élettörvénye

1. beszéd: Az „elsőszülött” – az Istené!
2. beszéd: De „megváltva” – az embereké
3. beszéd: A „megváltás” – ára
4. beszéd: A „megváltott” kötelesség
5. beszéd: És így is – az Úré!
6. beszéd: Így Simeon is – a jövődőlés csodájával
7. beszéd: Így a Mester is – az Atya elhívásának erejével

*

VI. beszédlánc címe: Lumen Christi

1. beszéd: A méhek gyűjtötte viaszgyertyák
2. beszéd: Az Egyház áldása
3. beszéd: A fény fellobbanása
4. beszéd: Az „örökmécs” lobbanása
5. beszéd: Az áldott gyertya – az örök kapukon kopogók kezében

* * *

B/ rész – c/ csoportja: a Szentlecke szövegéhez kapcsolódó beszédek

A Szentlecke szövege így szól: „Íme én elküldöm angyalomat, hogy elkészítse az utat szíнем előtt, és csakhamar eljő templomához az Úr, akit ti kerestek, s a szövetség angyala, akit ti óhajtotok. Íme eljő, úgymond a seregek Ura. De ki tudja elviselni az ő eljövételének napját, és ki állhat meg az ő láttára? Mert ő olyan, mint az olvasztó tűz, és mint a posztványoló lúgja. Leül, mint az ezüstolvasztó és tisztító mester, és salaktalanná teszi Lévi fiait; és megtisztítja őket, mint az aranyat és mint az ezüstöt, hogy igazságban mutassanak be áldozatot az Úrnak, és tessék az Úrnak Juda és Jeruzsálem áldozata, mint a hajdankor napjaiban, és mint a régi esztendőkből” (Mal. 3,1-4).

Tárgyi tartalma az Úr, az Eljövendő hivatásának és személyiségének előrevetése, majd az Úr eljövételének előkészítésével kapcsolatos áldozatok elfogadása. – Röviden szól a próféta, mert a jövő fátyolát lebbenti fel az Úr. – Először különálló beszédeket, majd beszédláncokat közlünk. – Vegyük tehát ezeket egymás után.

Különálló beszédek

1. beszéd: Dominator Domine

(Dogmatikus beszéd: Isten hatalma az ember felé)

Bev.: Kicsoda reám vonatkoztatva, de az én egyéni boldogságomat tekintve az Isten?

1. Embert hazaváró – az Isten.

Küld a teremtésben, áld a megváltásban, a megszentelésben és felém fordul állandó szeretetével.

a) Ő jön felém adományainak bőségével. A szórt adományok ezek: teremtés, megváltás, megszentelés tervével járó égi javak. De a cél, amiért jön és szór, az az én egyéni boldogságom. Úgy szeret, hogy Magához vigyen!

b) De a szóró gesztussal felém jövő – tölem is munkát igényel. Az igazság ez: az embert várja gondos lélekmunkával. De miben akarja látni munkáját? Tisztítsa meg a lelkét. Ezért fohászkodik az ember: „Hozzad emelem, Uram, lelkemet, Istenem, tebenned remélek; ne hagyj, hogy megszegyenüljek” (Zsolt. 24,1-2). – Megtisztultan és erényekkel ékesítve életét – örökké éljen! – „Ha azonban a gonosz bűnbánatot tart minden elkövetett vétke fölött, megtartja minden parancsomat, és jog és igazság szerint jár: bizton életben marad és nem hal meg; semmi elkövetett gonoszságáról sem emlékezem meg; igazságáért, melyet cselekedett, élni fog” (Ez. 18,21-22). – Végül is mi ez? Azoknak a kegyelmeknek a felhasználása, amelyeket ad. Jön az ajándékozó Úr, hogy dolgozva nyerje boldogságát az ember!

2. Ezért az emberhez követet küld az Isten.

Az Isten közeledését és a lélek indítását nem mindenki észleli. Ezért élő követei jönnek. – Kik ezek?

a) Követ a sok próféta. Az Ószövetség prófétái ezek.

b) Követ az Úr sok angyala. Az Úr Ráfaelje, Gábrielje, Michaelje jön... Mindig jó hírt hoznak és az embert a jó útra segítik. És végül is Isten édességét hirdetik. „Az Úr angyala táboroz azok körül, kik őt félik. És szabadulást hoz nekik. Ízleljétek meg és lássátok, mily édes az Úr, boldog az az ember, ki őbenne remél!” (Zsolt. 33,8-9).

c) Végül követ – az Úr Egyszülöttje. „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,1-2). Ő az Úr! Ő az Izaiás szerinti: „Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a Fejedelemség az ő vállára kerül, és lészen az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökkévalóság Atyja, a béke Fejedelme” (Iz.9,6). Mindez miért? Emberhez emberi nyelven szóljon az Isten!

Bef.: Isten az Úr, de az Isten Atya, aki boldogsággal akarja telíteni gyermekei életét. Így a földi élet eredménye ez: „Mivel magába szállt és elfordult minden gonoszságától, melyet elkövetett, bizton életben marad és nem hal meg” (Ez. 18,28).

2. beszéd: Angelus testamenti

(Dogmatikus beszéd: A szövetség angyala)

Bev.: Az emberiség történetében az Isten személyes jelentkezése a forduló. Az Ószövetség ezt homályosan sejteti, de Malakiás próféta már előre hirdeti. – Hogyan lép eléink történelmi valóságban a „Szövetség Angyala”?

1. Az Ószövetség ígéretét veszi.

Az Ószövetség az első ígéret. „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15).

a) Erről szólnak a próféták. Dávid, Izaiás, Jeremiás, Dániel. És a kis próféták is. Aggeus, Mikeás stb.

b) Erről zengi diadalénekét Simeon. Várakozott a próféta. „Volt Jeruzsálemben egy Simeon nevű, igaz és istenfélő ember. Várta Izrael vigaszát és a Szentlélek lakott benne” (Lk 2,25). – Karjai között pihent az emberiség Megváltója. „...karjába vette és... áldotta az Istent...” (Lk 2,28). – Erre vágyakozik minden ember. A választott nép fiai és a népek egyeteme. „Maga az Isten jön, hogy szabadulást hozzon nektek!” (Iz. 35,4). – Minden ember érzi, hogy Isten nélkül nincs életcél és igazi életerő. Izaiás sóhaja egyetemesen cseng minden emberi ajkon, mondván: „Harmatozzatok, egek, onnan felülről, és csepegjék a felhők az igazat” (Iz. 45,8).

2. Az Újszövetség boldogságát élvezi.

Amit ígért az Úr, azt teljesíti az Újszövetség. – Honnan tudod?

a) Angyali üdvözlés alapján. „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31).

b) Krisztus csodái folytán hiszi. „Húsvét ünnepén, amikor még Jeruzsálemben tartózkodott, sokan hittek benne, mert látták az általa művelt csodákat” (Jn 2,23). „De ha azokat cselekszem, és nekem nem akartok hinni, higgyetek a tetteknek, hogy végre lássátok és elismerjétek: az Atya énbenem van és én az Atyában” (Jn 10,38). Ezért: „...Abból a városból sok szamariai hitt benne, mert az asszony egyre bizonygatta: „Mindent megmondott, amit tettem” (Jn 4,39).

c) Isten adta kegyelemmel élvezni. Ez már a hívők jutalma. Ilyenek voltak az apostolok és ilyenek lehetünk mi is. Szentek és tisztaszívűek, az Úr boldog élvezői.

Bef.: Kicsoda tehát a „Szövetség Angyala”? Az Úr Jézus Krisztus, akit bemutat az Édesanya a templomban.

3. beszéd: A lélektüzet lobbantó

(Dogmatikus beszéd: A lélek tüzeit lobbantó Szentlélek)

Bev.: Az ember életét az Isten indítja és lélektevékenységét a Szentlélek lendíti. – Miben áll ez a lendítés?

1. A látás kegyelmében.

a) Simeon kegyet kap a Szentlélektől. „...Kinyilatkoztatást kapott a Szentlélektől, hogy nem hal meg, amíg meg nem látja az Úr Fölkentjét” (Lk 2,26). Ezért látta a Mestert. „Bocsásd el most szolgálodat, Uram, szavaid szerint békességben, hiszen már látták szemeim az üdvösséget, melyet minden nép számára rendeltél” (Lk 2,29-31).

b) Mi is ilyen látó kegyet kapunk.

2. A Vele élés kegyében.

a) Simeonról olvassuk: „...Várta Izrael vigaszát és a Szentlélek lakott benne” (Lk 2,25).

b) Magunkról tudjuk. „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16). – erősíti az apostol ezzel a kérdő móddal.

Bef.: A Lélek indítása pedig „tűz”, lendület, felgyulladás. „Azért jöttem, hogy tüzet gyújtsak a földön: mennyire szeretném, ha már föllobbanna!” (Lk 12,49).

4. beszéd: Az életaranyat kiválasztotta

(Erkölcsei beszéd: A lélek értékeinek kiválasztása)

Bev.: Test és lélek az ember. Így tehát testi és lelki a tevékenysége. De mi a lélek aránya? Természetes, hogy a lélek cselekedete. – De kicsoda ennek a kiválasztója?

1. Az üdvözítő Mester.

És mivel választja ki az „élet aranyát”?

a) Tanító szavával. Az Ő igéi értékelést adnak. Lásd a 8 boldogságot (Mt 5,1-10).

b) Küzdelmek tüzeivel. De olyannal, amelyben ez a hit és szeretet ad erőt: „Ki ragadhat el minket Krisztus szeretetétől? Nyomor vagy szükség, üldöztetés vagy éhínség, ruhátlanság, életveszély vagy kard?” (Róm. 8,35).

c) Kegyelmeinek erejével. „Ékesebb vagy az emberek fiainál, kedvesség ömlik el ajkadon, azért áldott meg téged örökre az Isten” (Zsolt. 44,3).

2. Majd a vele dolgozó ember.

a) Isten mindig és mindenben javamat szolgálja. Még látszólagos bajaimban is. Az igazság ez: „Megemlékezünk irgalmadról, óh Isten, templomodnak bensejében” (Zsolt. 47,10). – Mindig ezt kapjuk.

b) De az ember Istennel tevékenykedve élet aranyait termelje. Bűneit elhagyja. Ezért imádkozik így: „Segíts rajtunk, szabadító Istenünk, és neved dicsőségéért ments meg, Uram, minket, bocsásd meg nevedért bűneinket” (Zsolt. 78,9).

Bef.: Így mit viszünk magunkkal Krisztus Bírónk elé? A lélek aranyát, mely az örök élet értéke.

5. beszéd: Az áldozatok elfogadása

(Erkölcsei beszéd: Áldozataink értéke)

Bev.: A gerlice pár feláldozásáról szól ma az Írás. A Szűz Anya engedelmeskedik a törvénynek, és áldozatát kínálja az Istennek. – És a mi életünkben milyen szerepet játszik az áldozat?

1. Az igazit Krisztus mutatja be.

Ez a Keresztáldozat.

a) Az ember Krisztus az Áldozat, és Istenember a Bemutató. Próféta előre mondotta. Apostol szóval hirdeti. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). – A Mester halálával valósítja. „...nem múlandó dolog,

ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19). – Légy boldog ember! Megváltásod áldozata a szent Kereszt.

b) Az Egyház a megismétlő és az Úr a vérnélküli Bemutató és az Áldozat. Krisztus parancsa: „Ezt cselekedjétek emlékezetemre” (Lk 22,19). És az Egyház az egész világon a szentmisében folytatja. Hidd ember! Érted mutattatik be naponta Szent Áldozat.

c) Egyéni áldozatait az ember is felajánlja. Ez a lemondás – a földiekről. Ez a lemondás – egyéni javakról (irgalmasság cselekedetei!). Ez az önként vállalt áldozatos élet másokért. Bízzál ember! Százszoros lesz a jutalmad!

2. Isten szeretettel elfogadja.

Milyen az eget felé forduló áldozatok elfogadása?

a) Egyszülöttjét elfogadta. Ez a megváltás ténye. Krisztus kínálta, – az Atya elfogadta. Tényének jele: a Mester feltámadása. Ebben az Atya beszélt.

b) Az Egyházát elfogadja. Ez a megszentelődésünk szent eszköze. Krisztus rendelte, az Atya elfogadja. Tényének jele: a belőle áramló kegyek özöne.

c) Az egyéni áldozatot szeretettel nézi és örök élettal jutalmazza. – De már boldog az ilyen áldozatos élet a földön is. „Boldogok, akik éheznek és szomjazzák az igazságot: majd kielégítik őket” (Mt 5,6). Még boldogabb az égben. „Boldogok az irgalmasok: majd nekik is irgalmaznak” (Mt 5,7).

Bef.: Áldozunk az Úrnak, és boldoggá tesz minket az áldozatot elfogadó égi Atya.

* *

Beszédláncok

I. beszédlánc címe: Az Úr útjának – előkészítője

Ennek a beszédláncnak az a hivatása, hogy felhívja a hívők figyelmét arra, hogy kicsoda az igaz **Előkészítő?**

1. beszéd: Nem Keresztelő Szt. János, hanem a Keresztelő Jézus

Bev.: Jézust kell fogadnunk.

1. János Jézus útját készíti elő.

2. Jézus az Isten útját készíti elő.

Bef.: Jézust kell hordoznunk. Ő a lakozásra készít elő.

2. beszéd: Nem Jordán vizének erejével, hanem Szent Vérének csordulásával

Bev.: Hogyan készít elő Jézus?

1. János a bűnbánat keresztségét hirdeti.

2. Jézus a lélek megszentelésének keresztségét hozza.

Bef.: Az isteni keresztség televényével.

3. beszéd: Nemcsak egyetemesen, hanem egyes lelkekben

Bev.: Elvész-e az ember az egyetemességben?

1. A megváltás egyetemes.

2. De a megszentelődés egyéni.

Bef.: Egyéni az élet.

4. beszéd: Nem jelképes találkozásra, hanem valóságos egyesülésre

Bev.: Mire hív?

1. Találkozásra?

2. Követésre?**3. Teljes egyesülésre.**

Bef.: Istenben él az isteni ember.

*

II. beszédlánc címe: Az Úr földi életállomásai

Ez a beszédlánc azokat az életállomásokat fedi fel, amelyek Jézus érkezésének jelentős kiindulói.

1. beszéd: Az Istenanya szentélye

Bev.: Egeből indul.

1. Szűz Anya méhén pihen.**2. És szeretetben örökké ott lakik.**

Bef.: A szerető Szív – az első otthona.

2. beszéd: Az igaz Isten templomszentélye

Bev.: Istenember lévén – templomszentély a háza. Így tehát:

1. A templom szentélyébe viszik.**2. Ahol Atyját imádják és tisztelik.**

Bef.: Ez a hely földi otthona. „Miért kerestetek?” – kérdezte. Nem tudtátok, hogy Atyám házában kell lennem?” (Lk 2,49)...

3. beszéd: A zsinagógák szent helyei

Bev.: A tanító Mester hivatalosan hangzó szava a zsinagógában hangzik.

1. Istenhez akar emelni.**2. Isten házában kell szót emelni.**

Bef.: Isten házában csendíti a Szeretet szavát.

4. beszéd: Az örök Áldozat a Kereszt oltárán

Bev.: Az életcél szent oltára a Kereszt.

1. Ezt vállalja áldozatosan.**2. Itt hal halált – élő Áldozatként.**

Bef.: De ez végállomás? – A feltámadott Mester égi otthona a végállomás.

*

III. beszédlánc címe: Krisztus megjelenésének nagyszerűsége

Ez a beszédlánc arra akar figyelmeztetni, hogy Malakiás próféta szavai szerint a hatalmas Isten erőinek jelentkezését is észrevegyük.

1. beszéd: A Teremtő Atya ereje

Bev.: „Dicit Dominus”! – ez minden alapja.

1. Teremtője – az anyagi világnak.**2. Teremtője és boldogsága – az érzelmi világnak.**

Bef.: Dominus et Pater.

2. beszéd: A törvényt hozó Isten fénye

Bev.: De hogyan látom az Istent?

1. Törvényeinek fényében.

2. És a törvényt tisztelők szeretetében.

Bef.: Végül is látom – áldásában.

3. beszéd: Az Isten Fiának földi megjelenése

Bev.: Az „emberré levés” az Atya megjelenésének előkészítése.

1. Azután látható – a „Szövetség Angyala”.

2. És elétek lép – a szerető Istenatya.

Bef.: Így közeledik emberhez az Isten.

4. beszéd: Az Isten Fiának ítéletet mondó megjelenése

Bev.: De a földi életet így megtisztelő „Isten jelenléte után” megjelenik-e még az Isten?

1. A seregek Ura erejével.

„De ki tudja elviselni az ő eljövételének napját, és ki állhat meg az ő láttára?” (Mal. 3,2).

2. Az ítélő és tisztító válaszó hatalmával.

„Leül, mint az ezüstolvasztó és tisztító mester, és salaktalanná teszi Lévi fiait; és megtisztítja őket, mint az aranyat és mint az ezüstöt, hogy igazságban mutassanak be áldozatot az Úrnak” (Mal. 3,3).

Bef.: És bírják majd Őt az élet aranynépei.

*

IV. beszédlánc címe: Krisztus megjelenésének egyszerűsége

Ez a beszédlánc azt akarja fejtegetni, hogy az emberhez emberalakban közeledik. Így tehát kérdezhetnők is: hogyan lép az emberhez az egek Ura?

1. beszéd: Emberhez – emberi módon

Bev.: Szellem is az ember, de testben él. Hogyan közlekedik vele a szellem?

1. A természetes élet törvényei útján.

2. A lélektalálkozás rendkívüli útján.

Bef.: De emberi alakban érintkezik vele a Mester.

2. beszéd: Emberhez – a születés útján

Bev.: Betlehem a Kisdéd testvérévé avat. Mi is így köszöntöttünk az életbe.

1. Édesanyja áldott gyümölcse.

„(József) magához vette feleségét, de nem ismerte meg, míg az világra nem hozta (elsőszülött) fiát, akit Jézusnak nevezett” (Mt 1,25).

2. Így minden ember testvér!

Én is!

Bef.: Könnyebb a közeledés a testvérhez, mint a végtelen Úrhoz...

3. beszéd: Emberhez – emberi élet útján

Bev.: És emberi életünket hogyan szolgálja?

1. Per materialia.

Irgalmasság testi cselekedetei...

2. Ad spiritualia.

„Örvendjete az Úrban szüntelen! Újra csak azt mondom: örvendjete!” (Fil. 4,4).

Bef.: Ez a lélektan ősi szabálya.

4. beszéd: Emberhez – szenvedéses halála útján

Bev.: Az értem végzett áldozata – vonzó erőm.

1. Mesterem értem halt.

„Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

2. Mesterem Magához vonz.

„Én pedig, ha fölmagasztalnak a földről, mindent magamhoz vonzok” (Jn 12,32).

Bef.: Ez a Szeretet örök szeretetet követel és kap.

*

V. beszédlánc címe: Az Úr érkezése előhírnökeinek beszéde

Tételeiben ez a beszédlánc a sorozat elejére való, de a lényegében **cím-felsorolás** közölte gondolatok, ötletek kidolgozatlansága következtében utoljára közöljük.

1. beszéd: A nagy „előhírnökök”**1. Gábor hirdeti – fogantatását.****2. Keresztelő Szt. János hirdeti – befogadását.****2. beszéd: A templom titkos Ura**

(A bemutatott)

3. beszéd: A templom „bölcse”

(A 12 éves Jézus)

4. beszéd: A templom „megtisztítója”**1. Kufároktól...****2. Lélektemplom farizeus népétől...****5. beszéd: Az Isten nagy templomának illatos áldozata**

(Crux)

* * *